

Siemens

Nr. 3. Tirsdag 9. mai 1989

Intern

Norges ishockeylandslag sikret seg plass i A-puljen. Det gjorde Siemens også – vår resultatservice fungerte perfekt! Siemens-reklamen var også ofte i kamerabildet,

strategisk plassert i rundvantet – det er her de friskeste fightene foregår! (Mer om VM og Siemens på sidene 6 og 7).

Siemens halvveis i året: Salget svikter, men resultatet er godt

Siemens A/S fikk i første halvår en sterk svikt i bestillingsinngang og omsetning, men klarte likevel å nå det budsjetterte halvårsresultat, takket være reduserte kostnader og økede finansinntekter.

Bestillingsinngangen sviktet med mer enn 200 mill. kr. og ligger 150 mill. kr. under fjorårets. Omsetningen er 250 mill. kr. lavere enn budsjett og 100 mill. kr. under fjorårets, opplyser Bjarne G. Øvestad til Siemens Intern.

Svikten fordeler seg på alle regioner og seksjoner. Den mest bekymringsfulle svikten er på området produkt-salg. Til tross for dette har vi likevel totalt nådd det budsjetterte halvårsresultat.

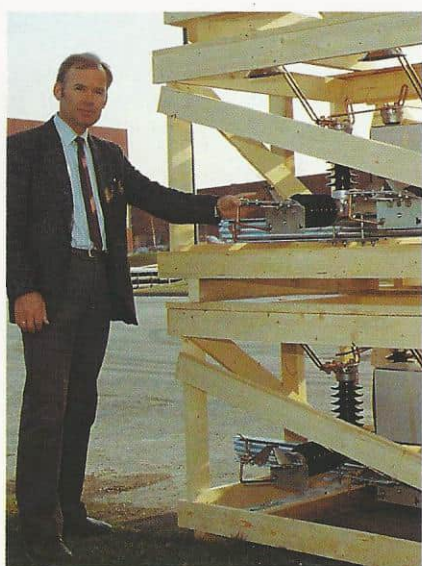
Grunnen til dette er at våre kostnader er under budsjett, at resultatet for driftsavdelinger og fabrikker er bedre enn budsjett og ikke minst at vårt rente- og valutaresultat er betydelig bedre enn budsjett.

Ekstra renteinntekter

Svikten i bestillingsinngang/omsetning har ført til redusert kapitalbinding (lavere beholdninger og reduserte kundefordringer). Kombinert med lavere rentenivå enn forutsatt, har dette ført til lavere rentekostnader. Den frigitte likviditet har vi kunnet plassere i pengemarkedet slik at vi har oppnådd betydelige renteinntekter. Vi har også hatt en fordel av at den norske krone har vært relativt sterk i forhold til tyske mark, slik at vi har oppnådd et positivt valutaresultat, sier Øvestad.

Det er av avgjørende betydning at vi klarer å holde kostnadene godt under budsjett, slik at vi kan kompensere for den svikten i bruttofortjeneste vi kommer til å få.

Ut fra den beskjeftigelsessituasjon vi ser for våre driftsavdelinger/fabrikker i 2. halvår, må vi regne med en betydelig svekkelse av resultatene for disse enhetene frem til 30. sept. Vår målsetting er fremdeles å nå det budsjetterte totalresultat, men det forutsetter at vi raskt kan tilpasse oss det reduserte volum, sier Bjarne G. Øvestad.

En ny lov er kommet:
Loven om produktansvar.
Hva betyr den for Siemens?
Agnar Ræstad orienterer
på sidene 12-13.

Nytt lager

Den 18. april 1990 skal firmaets nye sentrallager være i full drift dersom Stammhaus godkjenner planene. Valget falt på Kløfta, opplyste Trygve Young på et AMU/BU-møte i Siemens Oslo 20. april. Lageret blir på 6000 kvm. pluss 300 kvm. for resepsjon, kontorer, kantine m.v. Det får fasade mot E6 ved den såkalte Kongsvingerbroen som her går over motorveien, og veiforbindelsene blir gode.

Direkte jernbanespor til lageret blir det ikke, men dette blir ikke ansett som spesielt nødvendig idet lageret for husholdningsvarer fortsatt blir i Oslo. Det blir likeledes aktuelt å opprette et hentelager for montører i Oslo.

Leie – ikke eie

Siemens kommer ikke til å eie dette lageret, opplyste Young. Vi inngår kontrakt med firmaet Håkon Solberg & Co A/S som vil stå som byggherre og utleier.

Vårt lagerpersonale har vært holdt løpende orientert om sakens utvikling, sa Young. Flytningen berører ca 40 personer. Det er klart at den vil innebære problemer for enkelte, men kanskje fordeler for andre. Togforbindelsen til Kløfta inkl. 10 min. spaseretur til lageret er akseptabel mens derimot bussforbindelsen er dårlig når man bor i Osloområdet og skal arbeide på Kløfta. Ellers kan vi vel si at de fleste er glad for at det ikke ble lenger borte – alternativet var Dal i Eidsvoll kommune.

Harald Hansen

Sterkt utadvendt og sosialt innstilt er vel det en mest forbinder med Harald Hansen. Et stort overskudd av kunnskap og hjelpsomhet som det ble øst rikelig av til alle som kom ham nær, både venner, kolleger og familie.

Harald Hansen er ikke lenger blant oss, han døde 7. april 1989 etter et kort sykeleie hvor familien var hos ham til siste stund.

Han ble født 12. april 1907 i Bergen og kom som ung i elektrikerlære. Det var en lærevillig elev som fort tilegnet seg det meste innen fagområdet. Forholdsvis tidlig spesialiserte han seg for mekanikk og vikling av dynamoer. Allerede i 1930 årene ble han formann for sitt verksted. Han satte alltid eksempel ved å være den første til å ta farlige oppdrag. En måtte den gang mere enn nå stole på egen dømmekraft og fysikk og han var rikelig utrustet med begge deler.

Svømmeren, vannpolospilleren og dommeren er det ikke alle som kjenner til. Likevel var han alt dette i en lang årrekke, som medlem av BSC. Som om ikke det var nok var han sanger i mannskoret Ran i over 30 år.

Hansen begynte i Proton i verkstedet i Jon Lundsgt. og ledet dette til det ble flytting til andre adresser og under Siemens' navn i 25 år. Mange av våre beste motører har fått sin utdannelse hos ham, og de har mye å takke for. Ikke bare sin kunnskap, men også den moralske standard han alltid satte, og som ble en ledetråd for de ungdommene han fikk ta hånd om.

Han var en av syv brødre, og han hadde selv fire sønner. En skulle derfor tro at det ble et svært mannsdominert hjem. Men da familien økte viste han en utrolig omtanke for denne delen av familien og sine barnebarn. Ingenting ble spart for å hjelpe dem og andre han mente trengte hjelp.

Harald Hansen er død, men han lever videre i hjertet til sine mange venner.

KM

*

HVEM, HVA, HVOR

heter en nyutkommet trykksak fra Kontor- og eiendomsdrift i Siemens Oslo. Den er først og fremst beregnet for nyansatte, men kan nok være nyttig for oldtimere også. Her finnes praktiske opplysninger vedr. de vanlige tjenester innen kontor- og eiendomsdrift, inkl. vernetjenesten, adgangskontrollanlegget, varslings-tjeneste m. v.

Gratulerer

25-års jubileum

02.05: Gunnar Birkeland S/O

19.05: Asbjørn Gran S/T

85 år

03.05: Hildur Rønneberg,
Risvollen aldershjem,
Heyerdahlsvei 3 D, Oslo

75 år

04.05: Arne Enersen,
Sverre Ivertsensvei 3,
Oslo

70 år

23.05: Sigmund Flo,
Henry Lehres vei 35 B,
Blommenholm

67 år

21.05: Ivar Nielsen S/O
02.06: Nicoline Berggren S/T
03.06: John Aasen S/O
11.06: Finn Elnan S/O

60 år

22.05: Hroar Syversen S/O
24.05: Margot Svanhild Bjerke
S/O

04.06: Magnar Nygaard S/O
05.06: Bjarne Sætre S/O

50 år

13.05: Roald Torpenberg S/T
20.05: Egil Berg S/O
29.05: Kristian Manger S/B
31.05: Finn Espeset
S/Sarpsborg
05.06: Benn Helmersen S/T
06.06: Kari Gjerv S/T

Hjertelig takk

– for all deltakelse ved min mann og vår far Harald Hansen's bortgang.

Anna Grotle Hansen og barna

– for gaver og gode ønsker fra kolleger og venner. Forøvrig takker jeg for godt samarbeide og for interessante og gode år i Siemens Oslo.

Einar Sverre Hanssen, S/O

– for godt samarbeide til min "familie-1180", samt venner og kolleger for nydelig gave og blomster ved min fratredelse.

Mary Holt, S/O

– til direksjonen, venner og kolleger i S/O for blomster og gaver i anledning min 50-års dag.

Svein Kopperud S/O

– for all oppmerksomhet og gaver fra firma og kolleger ved min 50-års dag.

E. Grotle, S/B

– til Pensjonistforeningen for de skjønne blomster ved min 80-års dag.

Reidar Bøhle, S/O

– til direksjonen og pensjonistforeningen for de vakre blomster til min 75-årsdag.

Aase Laugmo

– til firmaledelse og kolleger for all oppmerksomhet ved min 60-års dag.

Johan Haugen, S/T

Nytt om navn

Omorganiseringen av Tromsø Elektro til Siemens Tromsø er i hovedsak gjennomført.

Avdelingen ledes, som tidligere meldt, av Olav Rygvold. Markedsføring Installasjon/Energi (1250) ledes av Kjell Fjeldstad. Markedsføring Svakstrøm/Tele (1251) ledes av Svein E. Jacobsen. Driftsavdelingen (1292) ledes av Bjarne Jæger med stedfortreder Odd A. Hanssen. Den omfatter Montasjeavdeling (Bjarne Jæger), Teknisk avdeling (Odd Arne Hanssen med stedfortreder Ulf Hjorth-Moritzsen) og Serviceavdeling (Knut S. Wintervold).

Økonomiavdelingen ledes av Odd H. Bratsberg. Den består av Økonomi/Avregning (Nils L. Pedersen), Lager/Eiendomsdrift (Gunnar Sørensen) og EDB/Kontordrift (Odd H. Bratsberg).

KS-ingeniør i Tromsø er Odd Arne Hanssen.

Ved den 10. internasjonale CIRED-konferanse omkring fordelingsnettet i Brighton 8.-12. mai skal Theodor Bjørnstad, S/O og Harald Paulsen, S/T presentere et tema vedr. kontrollmetoder for friluftnettet.

– for all oppmerksomhet i forbindelse med min 60-års dag.

Aina Juberg, S/T

– til firmaledelse, venner og alle gode arbeidskolleger i Siemens, for de vakre blomster og gaver jeg mottok på min 50-årsdag.

Odd Belsvik, S/T

– til direksjon og kolleger for oppmerksomhet ved min 50-års dag.

Sigmund Tangen, S/O

– til firmaet og arbeidskolleger for oppmerksomheten i anledning mitt 40-års jubileum.

Odd M. Jensen, S/T

– til firmaets ledelse og arbeidskolleger, for forståelse, sympati og blomsterhilsener i anledning min kone Annes sykdom og bortgang.

Olav Claussen, S/Stav.

– for hyggelig oppmerksomhet, blomster og gaver i anledning min overgang til pensjonistliv.

Oddvar Lie, S/T

– for flotte gaver, blomster og vennlige ord i forbindelse med mitt 40-års jubileum.

Dag S. Andersen, S/O

300 får plass i det nye Sentralbygget

300 Siemens-medarbeidere vil i 1991 få sin arbeidsplass i det som er vårt hovedlager idag, og hvis nye navn blir Sentralbygget. Beslutningen er avhengig av godkjenning i Stamnhus. Det arbeides for å fremme byggemelding snarest mulig. Ominnredningen kan imidlertid ikke ta til før lageret er flyttet, beregnet påskén 1990. Så trenger man et års tid på byggingen. Kostnad 80 mill kr. Innsparelse i forhold til nybygg: 20 mill kr, tipper Arnfinn Kristensen.

Av de 300 arbeidsplasser vil mange bli opptatt av våre datafolk, idet det er meningen å få til et bredt datamiljø i Sentralbygget. Det vil også omfatte SIS og avdelingen i Ensjøveien. – Alle verksted- og servicefunksjoner skal vi forsøke å samle i Verkstedbygget, mens Forum skal "rendyrkes" som møte- og opplæringsbygg med egen kurskantine i kjelleren. Ansalg blir hvor det er, men med mindre plass.

Kantine med dagslyssystem?

Et sentralt sted i Sentralbygget blir naturligvis kantine. Den blir på 860 kvm pluss selvbetjeningstorg, som skal sikre et minimum av køer, loves det. Det skal bli god plass for 360 pers., idag 230. Høyt under taket, og

lyst, for kantine blir plassert under en av lyssjaktene. I tillegg skal det i vinduene monteres Siemens dagslyssystem som reflekterer den direkte solstråling, men slipper inn og sprer det diffuse dagslys. Man trenger altså ikke persiener. Men beslutningen om dette er ennå ikke tatt.

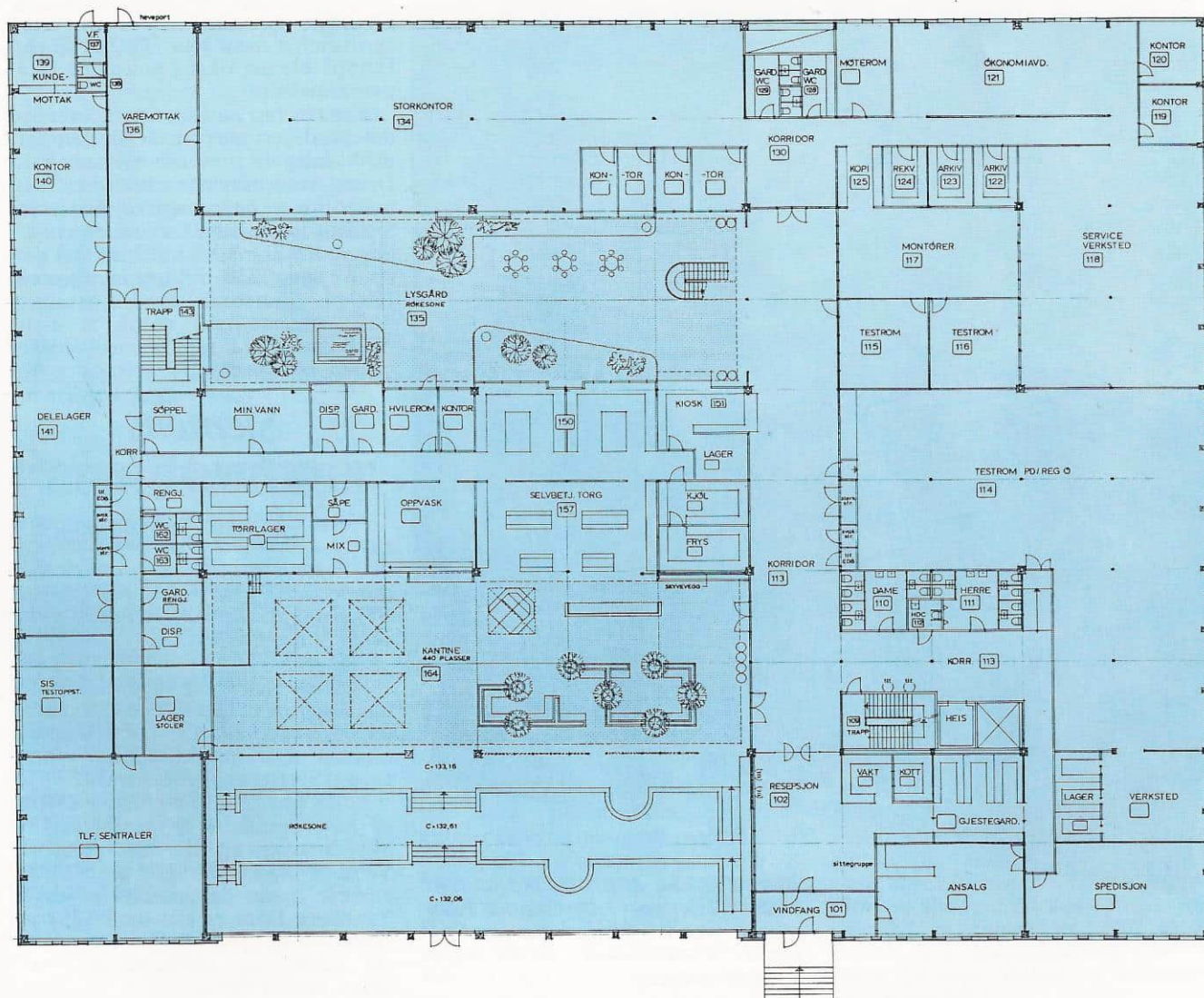
Dagslyssystemet er en Siemens-nyhet som ennå ikke er på markedet her i landet, og anlegget på Linderud blir evt. et referanseanlegg. Det innebærer imidlertid et betydelig ekstra beløp i byggekostnader, idet det blir ca. 350.000 kr dyrere enn en ordinær løsning med persiener m.v.

Vinterhave

Under den andre lyssjakten blir det "Vinterhave", eller som arkitekten mer prosaisk uttrykker det: Lysgård. Et pauseareal med mulighet for en kopp kaffe, og visstnok en røyk også, og salg av kioskvarer.

Da planene ble presentert i AMU/BU i Oslo 20/4, understreket arkitekt Siri Jemtland at innredningsmessige detaljer kan avgjøres senere. Det ble mye diskusjon om tekjøkken kontra lokal kaffekoking, teppe på gulvet kontra "hardt" gulv osv. Så det blir nok flere runder.

Arkitektens forslag til innredning av 1. etasje i Sentralbygget med kantine for 440 personer og lysgården med røykesone. Inngangen fra gårdsplassen er nederst på tegningen. I vinduene her er det meningen å benytte det nye Siemens dagslyssystem som reflekterer den direkte solstråling og derfor gjør persiener og gardiner unødvendig.

Den nye frittstående komfyren med alle komfyregenskaper og mikrobølgefunksjon samlet i en og samme enhet. For få år siden trodde man at dette var umulig.

Superkomfyr på pressekonferanse

Av Pål Berg, S/O

Hele 20 journalister fra både dags-, uke- og fagpresse hadde møtt opp i Østensjøveien 30. mars for å få en innføring i Siemens nye komfyrteknologi, og hvordan denne teknologien kan anvendes for å tilberede sunnere og mere velsmakende mat på kortere tid.

Et samarbeidsprosjekt mellom Opplysningsutvalget for fisk, Opplysningskontoret for egg & fjørfekjøtt, Opplysningskontoret for kjøtt og Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker og Siemens var utgangs-

punktet for denne pressekonferansen. Formålet med dette prosjektet var å undersøke hvordan tradisjonell norsk kost basert på gode norske råvarer lot seg tilberede med våre nye moderne komfyrer.

Som et konkret resultat av vårt samarbeid ble det utarbeidet et oppskriftshefte. Dette heftet inneholder en kort beskrivelse av hvordan kombinerte ovner fungerer, samt 16 oppskrifter på ulike retter til hverdag og fest.

Representanter fra alle opplysningskontorene var også tilstede og tilberedte de ulike rettene fra oppskriftsheftet mens journalistene så på. Etterpå ble det rikelig anledning til å prøvesmake.

Siemens har nå som første leverandør produsert en frittstående komfyr med integrert mikrobølgefunksjon. Denne verdensnyheten ble vist frem under pressekonferansen og beviser at Siemens ligger helt i forkant av utviklingen. Komfyren vil bli lansert på det norske markedet i løpet av høsten 1989.

Journalist Eva Mølsæter fra familiebladet "Hjemmet" og Gunnar Haugan som denne gangen representerte bladet "Vi over seksti" tar for seg av de lekre rettene.

Siemens er favoritten

Norsk Data greier ikke snuoperasjonen alene. Tiden er for knapp, og det er for kostbart å få frem de nye produktene. Frierne er mange, og ND-aksjonærene kan selge seg dyrt, skriver "Kapital".

Siemens peker seg ut som favoritten. Siemens er den største europeiske dataleverandøren. De har i dag tilnærmet ingen markedsandeler i Norge, og i Sverige er Siemens svake.

For Siemens er to milliarder kroner en fullt akseptabel inngangsbillett til Skandinavia, og de har pengene. Verdt å huske er også at Siemens allerede driver dataindustri i Norge. Tandberg Data er eiet med 58% av tyskerne, og gjennom TD kjenner de det norske og skandinaviske markedet, skriver bladet.

Uklart årsaksforhold ved Bergensulykken

Av H.-Kr. Jensen

Rapporten etter den tragiske arbeidsulykken 20. sep. i fjor, - der arbeidsleder John Kvinedal, S/B omkom, foreligger nå.

Ulykken skjedde under spenningsprøve av et SF₆-kopplingsanlegg i Fyllingsdalen ved Bergen. Til prøven benyttet man en høyspenningstesttransformator.

Testtransformatoren består av en sylindrerformet beholder og en monterbar overdel. Beholderen, som er fylt med SF₆-gass (driftstrykk 4,5 bar), er atskilt fra overdelen ved hjelp av en gjennomføringsisolator.

Under testingen inntrådte utladningsstøy, og dette fikk betjeningspersonalet til å koble ut testanlegget.

Da det ikke lyktes å få spenning på anlegget under derpå følgende tomgangsforsøk, bestemte man seg for å demontere overdelen av testtransformatoren.

Ca. 2 timer etter at skruene var løsnet på overdelen, brast gjennomføringsisolatoren med en eksplosjonsartet virkning pga. en utladning. - Rapporten peker på tre mulige årsaker til utladningen:

- feltinhomogeniteter på overflaten av isolatoren (f.eks. ved mekanisk beskadigelse av overflaten).
- sterk tilsmussing av isolatoroverflaten
- manglende isoleringsevne ved isoleringsgassen

Av rapporten fremgår det at en vanskelig kan fastslå hvilken årsak som er mest sannsynlig.

Penger til stat og kommune fra Siemens

Det er ingen tvil om at Siemens-aktivitetene i Norge (selv uten å ta med tall for våre datterbedrifter), gir et betydelig bidrag til det norske samfunn.

Våre medarbeidere betalte i 1987/88 hele 248,3 mill.kr. i skatte- trekk/ folketrygd/opplysnings-, utviklings- og lavtlønnsfond.

Siemens A/S betalte 162,1 mill.kr. i merverdiavgift og investeringsavgift, mens firmaskatten utgjorde 26 mill. kr.

Firmaet betalte videre i lovfestede sosiale kostnader (folketrygd, opplysnings-, utviklings- lavtlønnsfond, avtalefestet pensjon) 117,3 mill. kr.

Tilsammen betalte Siemens A/S 305,4 mill. kr. opplyser Bjarne G. Øvestad til Siemens Intern.

Dermed betalte altså Siemens og Siemens-medarbeidere hele 553,7 mill. kr. til det offentlige på ovennevnte 4 områder.

Til rettssak mot Siemens

Norsk Elektriker og Kraftstasjons Forbund går til rettssak mot Siemens for usaklig oppsigelse av elleve montører ved Siemens Trondheim, opplyser Adresseavisen. LOs juridiske kontor vil føre saken.

Montørene ble sagt opp med virkning fra 28. februar i år på grunn av lav ordreinngang. Tillitsvalgt for montørene, Frans Skrogstad, sier til avisen at denne begrunnelsen ikke holder. Siemens har kjøpt opp bedrifter utenfor Trondheim og overført arbeidsoppgaver dit.

Permitteringer i Tandberg Data

Tandberg Datas ordreserver er redusert med 50% på et halvt år, og utviklingen er bekymringsfull, skriver vårt datterselskap i en pressemelding. Ledelsen har funnet det nødvendig å gå til permittering av ca 80 medarbeidere fra 5. mai frem til 31. okt. Disse kommer i tillegg til de 36 som ble permittert i februar.

Halvårsresultatet viste ellers en sterk vekst både i omsetning og resultat i forhold til forrige år, men omsetningen i de kommende måneder beregnes å avta.

Jack Jansen, Siemens Oslo, instruerer i våre kurs i fiberoptikk.

De øvrige fra venstre: Bjørn Fremstad, Raufoss A/S, Turid Nordlund S/O og Leif Løndalen, Raufoss A/S.

Fiberoptikk - ingen heksekunst!

Nøyaktighet, renslighet og tålmodighet er dyder som må settes høyt, sier Jack Jansen som instruerer kunder og egne montører i arbeid med fiberoptikk i Forum på Linderud. - Men er dette i orden, går som regel resten av seg selv. Selve "koplingsjobben" er nokså lik vanlig elektrikerarbeid, det er håndteringen av fiberkabelen og termineringsutstyret som må læres og trenes. Derfor er delta-

kerne her elektromontører som vil lære mer og utvikle seg videre, sier Jack'en.

Vi kan altså slå fast at både våre kunder og våre montører er godt i gang med fiberoptikkens mysterier. Mon tro alle våre markedsførende- og tekniske avdelinger er like godt skodde til å bringe Siemens i første rekke på dette viktige og fremtidsrettede området?

Heia Norge – og Siemens

På Jordal Amfi:
Tor Cederkvist

*Heia Norge, heia Norge!
Jimmer'n, Jimmer'n, Jimmer'n!
We are the Champions*

Jo, det var en opplevelse å være tilstede på Jordal Amfi noen hektiske kvelder i april – under VM i ishockey.

Men det var ikke dårlig å oppleve det på TV heller, takket være bl.a. Siemens.

Siemens Computers

Før 30. mars 1989 hadde kanskje en av tusen nordmenn hørt om Siemens som dataleverandør. Denne kvelden feide "Siemens Computers" inn over

*Finn Eide "on the bench".
Vi fotograferte ham avslappet i pausen, men under kampene må han holde alle sanser skjerpet. Selv om ikke alt avhenger av ham - en håndfull "kampobservatører" rundt omkring på tribunen holder ham via walkie-talkie fortløpende informert om hvem som scoret, hvem som la til rette ("assisterte") osv.*

**VM ISHOCKEY
1989**

GRUPPE B
OSLO
LILLEHAMMER

ca. 1 million norske TV-skjermer, sammen med gledesmeldingene om at Norge var i ferd med å beseire Japan i sin åpningskamp på Lillehammer.

I dag finnes knapt en nordmann som ikke har sett "Siemens Computers" flagre forlengs og baklengs over skjermen. God PR!

"Nerver" i starten

Debuten på Lillehammer satte nervene i helspenn hos våre resultatservicefolk. Da dommeren blåste klar for første kamp, var nemlig ikke data-

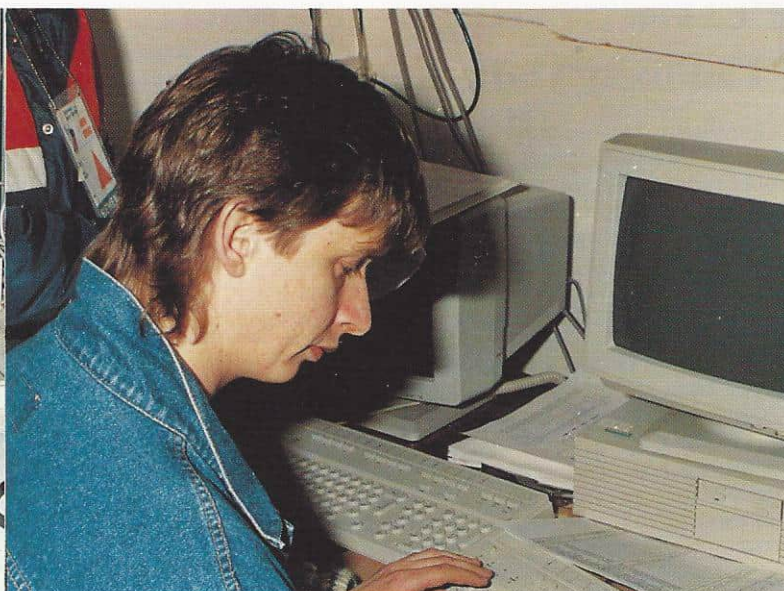
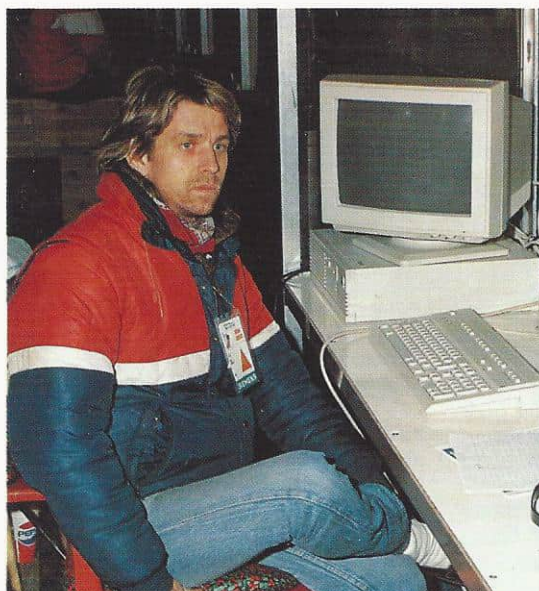
Siemens Sport Service personlig, Dieter Schreyegg, og SIS-sjef Jan T. Herstad gratulerer hverandre med en vel gjennomført jobb. Det har de all grunn til!

basen med opplysninger om de enkelte spillerne helt ajourført. Hvilket førte til at de personlige opplysninger (høyde, vekt osv.) som automatisk kommer opp på skjermen når en spiller scorer, utvises e.l., ikke alltid var korrekte. En liten glipp, som etter litt svetting og "knotting" på tastaturer fort ble rettet opp.

Norsk-tysk samarbeid

Det system for resultatservice som ble benyttet under VM er utviklet i Tyskland og Østerrike, men oppkopling og drift under arrangementet i Norge ble utført av nordmenn og tyskere i samarbeid. Med godt resultat og i en hyggelig atmosfære, så vidt vi kunne registrere.

Ragnar Larsen kompletterer databasen med statistiske opplysninger i pausen.

SIS og Tele Systemservice sto som ansvarlige for arrangementet, men de hentet inn hjelp fra medarbeidere med ishockey- og databakgrunn også fra andre steder i firmaet. Bl.a. så vi folk fra EDB-avd. ved tastaturene, mens kontordrift sørget for at en hundresiders resultatperm forelå i 400 eksemplarer til pressen straks etter turneringsslutt. Som hjelpere og "sikkerhetsnett" hadde våre folk et par tyskere som kjente systemet til bunns. Tilsammen utgjorde disse folkene et team som gjennomførte oppgaven på en utmerket måte.

Hva gjør systemet?

Det vil føre for langt her å gi en detaljert beskrivelse av teknikken, vi får klare oss med noen hovedtrekk:

- Utstyret består av 9 Siemens PC'er (PCD-2M) samt 3 "servere" (PCD-3TS) i nettkopling.
- Modemforbindelser mellom arenaene på Lillehammer, Lørenskog og Jordal Amfi.
- I serverne finnes en komplett database med alle faste (statiske) data om lag og spillere.
- Vesentlige hendelser (scoringer o.l.) tastes inn av folk "on the bench" (ved siden av utvisningsboksen) straks de inntreffer, og databasen oppdateres. Herfra kan f.eks. NRK/TV straks hente ferske opplysninger for presentasjon "på skjermen".
- Mindre vesentlige opplysninger (antall skudd mot mål, icing osv.) tastes inn av et annet team, slik at en komplett database foreligger etter hver pause.
- Ved kampslutt skrives det ut komplette statistikker som legges ut til journalister o.a. i Pressesentrene.

Siemens Sport Service

er et slags "firma i firmaet". En Siemens-ildsjel samt noen freelance-engasjerte personer i München og Østerrike som arbeider full tid med denne type oppgaver. Stadig på reise-fot, eller i ferd med å forbedre sine systemer. Foruten ishockey har de løsninger for fotball, seiling og tennis. Vi spurte avdelingslederen, Dieter Schreyegg, hvorfor han har satset på nettopp disse fire idrettene i første omgang.

- Det er i alle fall to grunner, sier Schreyegg.

- For det første ønsker vi å supportere idretter vi kan identifisere oss med,

Stå på, Siemens!

Siemens Sport Service og våre mange engasjerte medarbeidere har gjennom dette VM-arrangementet gjort en fin innsats for å bringe budskapet om Siemens som dataleverandør ut til allmennheten og potensielle kunder.

Nå må det følges opp!

Hva med å dele ut en lekker T-skjorte med "Siemens Computers" (i samme bokstaver/layout som på skjermen) til alle ansatte? Derved kunne vi alle på en hyggelig måte bidra til å friske opp og holde levende bildet av Siemens som dataleverandør gjennom sommeren.

En solid "førsterekke"!

Fra venstre: Frode Gaare, Erik Viksten, Ragnar Larsen, Finn Eide og Jørn Goldstein.

som er "siemenslike". Derfor vil f.eks. boksing falle utenfor vårt interesseområde.

- For det andre velger vi områder der det kan være aktuelt å levere andre tjenester i tillegg til det rene computersystemet, f.eks. telekommunikasjon.

Arrangøren fornøyd

Etter avslutningsseremonien spurte vi formannen i arrangementskomiteén, Tore Johannessen, hvordan Siemens hadde løst sin del av oppgaven.

- Siemens har gjort det bra. Bortsett fra det lille feilskjæret første dagen på Lillehammer, da. Men alt i alt er vi meget godt fornøyd med innsatsen fra Siemens!

Lillehammer neste?

Vi spurte Dieter Schreyegg om dette vellykkede arrangementet hadde gitt ham blod på tann i forbindelse med OL på Lillehammer i -94.

- Prinsipielt er vi naturligvis interesserte i å stå for resultatservice i en olympiade. Det er imidlertid for tidlig å si noe bestemt om dette. Både fordi det betyr en vesentlig utvidelse av vårt system til andre typer vinteridrett, og fordi ingen slike diskusjoner kommer i gang før etter OL i 1990 i Albertville. Men naturligvis er det en utfordring!

Åpen og ærlig informasjon er det viktige i omstillingstider

Av Tove Løhne

Avdeling 1297 nedlegges

Offshore avdelingen (1297) i S/T nedlegges seinest 1. oktober -90. Markedsføringsansvaret for offshore-virksomheten ble overført til S/B 1.oktober -88 og driftsansvaret ble overført 1.mai -89. Det var ialt 34 ansatte (pr.1.jan. -89) med en gjennomsnittsalder på 36 år som ble berørt. De fleste ingeniører og teknikere. Samtlige har fått tilbud om overføring til Reg.Vest, noe 2 personer uten ektefelle og barn har takket ja til. Det arbeides med å overføre folk til andre avdelinger og regioner. Den 1.mai -89 var det 17 ansatte igjen ved avdelingen. 10 personer har sagt opp og begynt i andre firma.

Også avd.1277 (montører og arb.ledere) vil bli berørt av omleggingen, men det er fortsatt meningen å levere ressurser fra avd.1277 til evt. on/offshoreoppdrag.

Årsaken til at avdelingen nedlegges er at firmaet ønsker å flytte tyngdepunktet av ressursene nærmere kundene (Sør/Vestlandet) for å bli mer konkurransedyktig. Det har vært diskutert å legge deler av virksomheten til S/T, men denne løsningen ble ikke valgt.

Tilbud om overføring

Magnar Næss er leder ved avd. 1297 (offshore). Han forteller at ledelsen har fortløpende forsøkt å informere de ansatte om situasjonen. Kommunikasjonen med de ansattes organisasjoner har vært god.

Ledelsen har engasjert seg aktivt for å skaffe de ansatte nytt arbeid. Alle har fått tilbud om å bli overført til Reg.Vest, samtidig med et flytte-tilbud, som de fleste mener er godt, hvis en først kan flytte. Interne stillingsutlysninger blir sendt alle ansatte ved avdelingen. Samtidig har personalavdelingen fått en liste over de ansatte, slik at disse kan vurderes i forbindelse med evt. ansettelser og engasjementer i andre avdelinger og Regioner.

- Denne avviklingen av avd.1297 stiller deg som leder overfor en rekke vanskelige og uvante oppgaver. Hvordan opplever du denne situasjonen?

Omorganiseringen er et ledd i arbeidet for å gjøre Siemens mer konkurransedyktig i et vanskeig og omskiftende marked, sier Magnar Næss, leder av offshore-avdelingen i Trondheim i anledning overføringen til Siemens Bergen.

Mer konkurransedyktig

- Avvikling av en avdeling er noe "nytt" i Siemenssammenheng, sier Næss.

- Avvikling i denne sammenheng innebar at on/offshoreavdelingen i Trondheim skulle opphøre og flyttes til Reg.Vest. Avvikling blir ofte definert i negativ retning, men hele omorganiseringen er et ledd i å gjøre Siemens A/S mer konkurransedyktig i et vanskelig og skiftende marked. Utfordringene har derfor vært mange. Det viktigste var å finne en strategi for endringsprosessen. Nødvendigheten av å ha mål ble fundamental i denne sammenheng. Det er nødvendig for alle å vite i hvilken retning man skal jobbe. Samtidig har jeg erfart at situasjonene har endret seg underveis, og at målene måtte revurderes fortløpende.

Dessuten er det nødvendig å ha mål for å kunne ta beslutninger, fremfor alt å ta de riktige beslutningene til riktig tid.

Ærlig informasjon

- Informasjon og kommunikasjon har vært sentralt i endringsprosessen. Det har vært viktig å gi åpen og ærlig informasjon til de ansatte, slik at alle skulle ha muligheten til å forholde seg til situasjonen og evt. foreta et valg i forhold til framtidig arbeidsplass.

Det store spørsmålet er -hvor ofte gies det informasjon og gies det nok informasjon til enhver tid?

Erfaringene mine er at det i alle situasjoner er viktig å gi korrekt informasjon, uttrykke seg klart, gjenta informasjonen og framfor alt bruke tid i samtale med de ansatte.

Min rolle er å lytte aktivt, og motta synspunkter fra medarbeiderne på det som skjer. Det er forståelig at reaksjonene er forskjellige blant de ansatte. En slik situasjon berører ikke bare den enkelte ansatte i 1297, men også familien til den enkelte.

Et godt samarbeid mellom ansatte og deres org. og ledelsen har også vært nødvendig for å gjennomføre avviklingsprosessen. Å motivere til innsats for å avvikle vår del av Osebergprosjektet til riktig tid har vært utfordrende. Gjennomføringen av prosjektet har gått etter planen, og jeg vil gi ros til alle som har vært delaktig for en utmerket innsats.

Dessuten har samarbeidet med de øvrige regioner vært både lærerikt og utfordrende.

Negativ innstilling

Firmaet har vært villig til å bruke tid på avviklingen av 1297. Det har også vært av stor betydning å bruke tid fordi vi her har med mennesker å gjøre.

Det er ikke til å unngå at noen forlater firmaet med en negativ innstilling. Jeg er imidlertid positivt overrasket over den sterke lojaliteten mange av de som slutter viser overfor Siemens. Mange har lang erfaring og gjennomsnittlig er ansienniteten i Siemens 8 år, noen helt opp mot 30 år og over det. Fra våre kunder får vi god respons på personellet og den jobben de gjør. Jeg synes det er beklagelig at så mye kvalifisert nøkkelpersonell forlater firmaet, sier Magnar Næss.

Ingen lysning før i 1991: Oppsigelser og rullerende permitteringer på TA E-verk i Trondheim

På TA E-verk i S/T er tre tekniske tegnere er oppsagt og blant alle ansatte på avdelingen, både tekniske tegnere, ingeniører og ledelsen er det nå rullerende permitteringer. I alt blir 39 personer, derav 27 ingeniører og 12 tekniske tegnere berørt. De tekniske tegnerne skal ut i sin andre runde med permitteringer, mens ingeniører og ledelsen permitteres i én periode. Alle permitteringene starter på en fredag og varer i 14 dager. For at ikke avviklingen av de ulike anleggene skal bli rammet, har man sett permitteringer, ferier og avspasering under ett og satt opp en form for turnusordning. Samtlige permitteringer skal være gjennomført innen 1. september -89.

– Ole Holm, stedfortredende leder for TA-e-verk, vil denne situasjonen være ved framover eller ser du en lysning?

– Det har vært høy aktivitet i bransjen i flere år. Nå er situasjonen snudd og investeringsnivået i bransjen er uvanlig lavt. Vi regner med at det på sikt vil

stige, men det vil nok neppe nå det tidligere nivået. På grunn av den økende konkurransen vil også fortjenestemarginene bli mindre. Vi ser ingen lysning før i -91. Da har vi håp om at markedet kan forbedre seg p.g.a. nødvendig modernisering og vedlikehold. Jeg regner med at det fra da av er arbeid som tilsvarer 30-35 årsverk, herav ca. 8 tekniske tegnere.

Mer DAK

For å kunne møte den hardere konkurransen vil vi i økende grad ta i bruk DAK, nærmere bestemt Sigraph. Ingeniørene er nå igang med opplæring på dette. På sikt er det også meningen at de tekniske tegnerne skal benytte systemet.

Våre ingeniører har fått tilbud om flytting til andre regioner. En ble overført til Region Øst fra 1. mars -89 og én overføring til er planlagt. I forbindelse med slike overføringer er det endel praktiske problemer som f.eks. anskaffelse av ny bolig, salg/utleie av gammel bolig o.l. Vi har savnet et

Vi når neppe vårt tidligere nivå igjen, mener Ole Holm, stedfortredende leder for TA e-verk i S/T.

apparat innenfor firmaet som kan ta seg av slikt. Dette har hittil tatt uforholdsmessig mye av avd.ledelsens tid.

Samarbeidet mellom ledelsen og de ansattes organisasjoner NITO, NIF og NFATF har vært godt. Gruppelederne har også hele tiden blitt holdt orientert om situasjonen. I de tilfelle der det har vært nødvendig med oppsigelser, har ansienitetsprinsippet blitt fulgt, avslutter Ole Holm.

Samarbeidsvilje i organisasjonene

Av Tove Løhne

I tider som disse er samarbeidet mellom de ansattes organisasjoner og bedriften svært viktig. God informasjon er ofte en forutsetning for et godt samarbeid. Siemens Intern har derfor spurt Eli Esbensen Sandnes (NFATF), Sigurd Gosse (NIF) og Jan Egil Trøan (NITO) alle Siemens Trondheim, om dette.

NFATF: Mitt inntrykk er at de ansattes organisasjoner blir holdt godt informert.

NIF: Ja, vi får stort sett den samme informasjonen og til samme tid, dvs. organisasjonene blir innkalt til de samme møtene.

NFATF: Jeg er enig i at den informasjonen organisasjonene får fra bedriften er god. Men når det gjelder den informasjonen de ansatte får ved oppsigelser og permitteringer, som vi nå har på TA-e-verk, er jeg ikke sikker på om den er god nok.

Dette med oppsigelser og permisjoner er en ny situasjon her i Siemens. Mange av de ansatte klarer ikke å fatte Alvoret i situasjonen, derfor er det

viktig at ledelsen informerer mye og godt. På TA-e-verk skulle jeg f.eks. ønske at avdelingsledelsen kunne informert hele avd. samlet på et avdelingsmøte. Informasjonen har isteden blitt gitt til hver gruppe. Dette har ført til mye unødig usikkerhet blant de ansatte.

NITO: Med hensyn til informasjon er det også viktig at de ansattes organisasjoner blir informert om situasjonen på et tidlig tidspunkt slik at det gies tid til å vurdere alternative løsninger. Siemens er en bedrift med økonomi til å se et stykke framover selv i trange tider.

NIF: Rent formelt mener vi det er saklig grunn for permitteringer kun i de tilfeller der ingeniøren mangler arbeide. Her vil nok ulike oppfatninger kunne gjøre seg gjeldende mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, også hos oss. Men jeg tror nok at vi i Siemens vil kunne løse dette på en tilfredsstillende måte for begge parter.

NITO: I samarbeid med NIF har vi invitert bedriften til samarbeide om fremtiden gjennom NITO's Teknologipush program. Teknologipush-programmet er idédugnad satt i system. Stikkord kan være: stan-

dardisering, effektivisering, skoleing, samt nye arbeidsrutiner, innfallsvinkler, markedsområder og forretningsområder.

Teknologipush-programmet er blitt positivt mottatt av ledelsen i reg.Nord og jeg antar at vi nå kommer i gang med dette - og da blir det opp til oss ansatte å gi liv til programmet.

NIF: De ansatte er en viktig ressurs for bedriften, kanskje særlig med tanke på nettopp slike tiltak som f.eks. Teknologipush-programmet.

NFATF: Om vi også kunne legge planer for ett til to år framover, isteden for bare å se på situasjonen fram til 1.oktober -89 tror jeg mye kunne gjøres. Det er så absolutt et godt klima for samarbeid mellom de fagorganiserte og bedriften. Men da kreves det også at rammene er vide nok.

NIF: Dette med langsiktig planlegging er noe alle de ansattes organisasjoner ønsker. På den måten kan vi angripe situasjonen offensivt.

NITO: Ja, det er dårlig aktivitet innen flere av våre forretningsområder, så det er klart viktig at vi nå samler ressursene i en tilpasning mot framtiden.

I farten...

Neida, det er ikke Per Knotten som har lagt egget! Ifølge folk i Erlangen er det påskeharen som står for slikt!

Skipsseminar med Siemens-foredrag

Maritim Elektroteknisk Forening (tidligere Skipsselektroteknisk Forening) arrangerte sitt årlige seminar ombord i M/S King of Scandinavia til København med avgang fra Oslo onsdag 1. mars og retur fredag. Seminaret hadde som tittel Nye utfordringer i 90-årene, og samlet ca. 100 deltagere inkl. 16 foredragsholdere.

Siemens var også representert blant foredragsholderne. Jostein Øverås, S/O snakket om Utviklingstrend for lavspennings fordelingsanlegg. Asle Skjellnes, S/T snakket om Avbruddsfri strømforsyning mht ulike lasttyper, og Jørn Berg, S/O tok for seg Utvikling av 90-årenes automasjonssystemer.

Av andre interessante foredrag kan nevnes:

EF's indre marked.

– Konsekvenser for elektrobransjen i Norge, v/Avd.dir. Alf Johansen, NVE.

Rotor-Trafo

– Et levedyktig konsept eller bare en ide v/Helge Hansen, NPC.

Tilstandskontroll av elektrisk utstyr, v/H. Raphael, Statoil.

M/S King of Scandinavia hadde gjennomgått en omfattende ombygging, bl.a. var den forlenget med 20 meter. På dekk 7 var det innredet konferanserom og foredragssal.

Et vellykket arrangement, og kanskje også en ide for Siemens A/S i forbindelse med interne eller eksterne kursarrangement.

Egil Jacobsen

Gasskraft og påske-egg

For ca. et år siden leverte Siemens sitt anbud på Norges første gasskraftverk (Kårstø). Av forskjellige grunner nøler myndighetene med å ta avgjørelse i denne saken, og det er vel nå klart at gasskraft vil komme noe senere i Norge enn man først regnet med.

Siemens la ned mye arbeid i forbindelse med tilbudet, og ønsker å beholde den ekspertise som er bygd opp. For å holde seg varm i trøya, og for å bygge videre ut sine kunnskaper om gasskraft, har derfor vår prosjektleder Per Knotten tatt et års opphold hos KWU i Erlangen.

Vi har spurt Per hvordan han trives med denne forandringen.

– Utmerket! Alle som kan, burde benytte en slik mulighet hvis den dukker opp. Både av faglig og personlige grunner.

Per har tatt med seg både kone og sønner til Erlangen, hvor de bor trivelig i sokkelen av et hus med stor hage i utkanten av byen. Landlig beliggende, og bare fire kilometer fra kontoret.

Weekendene kan tilbringes

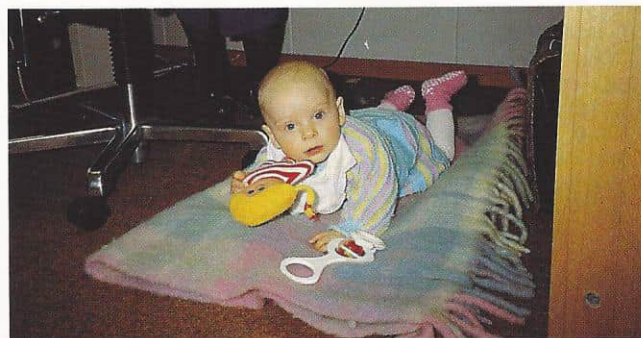
med ski på bena hvis man er villig til å kjøre noen kilometer. Dersom man legger på til 300–500 km, er kulturhovedsteder som Praha og Wien innen rekkevidde. Eller en dukkert i Adriaterhavet.

Gasskraft fortsatt aktuelt

Norske aviser er ikke bare oppløftende lesning for en kraftverkbygger, gasskraftprosjektene i Norge lar jo vente på seg. – Men de kommer, sier Per, – og Siemens er en aktuell leverandør!

I mellomtiden dyktiggjør han seg gjennom deltakelse i prosjekter andre steder. KWU har for tiden fullt opp å gjøre og rekordmessig bestillingsinnfang. USA, Singapore, Mexico, Indonesia, Egypt, Finland og Tyrkia nevnes i fleng.

– Jeg var selv på Ambarlianlegget ved Marmarahavet i høst. Det er for tiden det største kombianlegg i verden, men denne rekorden vil nok snart bli slått, sier Per. – Anlegget er på 1320 MW, og har følgelig større ytelse enn Kvildal (inntil nylig Norges største vannkraftverk).

”Medbragt” på jobb

Ingen midler til barnehage i Siemens-Trondheim med det første. Kanskje det kan avsettes midler fra høsten 1990, heter det i et skriv fra personalkontoret 10. apr. 89.

Imens får lille Marit Kviseth og hennes likesinnede finne seg i å være ”medbragt” på jobb av og til, når alle andre nødløsninger går i lås.

Ved siste rundspørring meldte det seg 140 interesserte til

barnehageplass. 97 var aktuelle – de resterende hadde barn under 3 år. Alle dystre spådommer til tross, rekrutteringen til firmaet virker å bli ivarettatt, for det meldes stadig om ”omstendigheter” fra samtlige avdelinger på Sluppen.

Har noen forresten hørt at storken har reir ved Kroppanbrua?

Inger

Ingen "frøkensport"

Siemens damelag i håndball i Trondheim ble nr. 2 i Averøycupen i Kristiansund, og på dette bildet ser vi hva det kostet en av våre spillere, Arnlaug Aa, nr. 4 fra venstre bak:

Digert bollekinn og lilla blåveis. I tillegg skikkelig skallebank i noen dager etterpå, så forslaget om hjelm med an-

siktsskjerm er kanskje ikke så galt. -

Bak fra venstre: Heidi Skrogstad, Turid Snåsøy, Toril Hernes, Arnlaug Aas, Eva Aftret.

Foran fra venstre: Lisbeth Hovdal, Anne-Lise Solberg, Randi Haugseth, Inger Hansen og Eli S. Erkmén.

"Hvor mange kvadrat"?

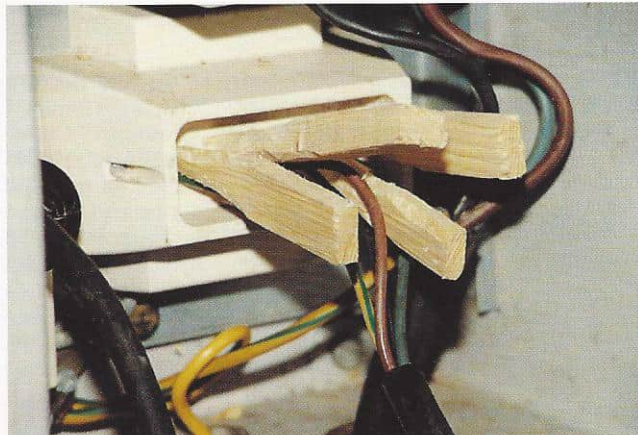
Ikke alle har helt peiling på elektrisitet - selv i Siemens. Dette er fra regionslageret i Trondheim:

Montøren har sendt en ung kontorslitter til Siplukk etter 6 meter ledning for å flytter en stikkontakt i stua. Så kommer spørsmålet ved skranken:

- Hvor mange kvadrat?
- Ca. 20 kvadratmeter.

Så stor ledning hadde selv Sverre Fjæran aldri hørt om. Men han mestret situasjonen, bøyde seg frem og hvisket:

- Hvor store sikringer har du?
- 10 ampere.
- Greit.
Slik skal det gjøres!

Snekkerstøpslet

Ja folkens - slik ser det altså ut, det berømte snekkerstøpslet. Støpslet som alle har sett på anleggsplassene og som de fleste også har benyttet hjemme ved enkelte anledninger. Det er merkelig at ikke noen fabrikk har begynt produksjon av dette billige universalstøpslet.

En kniv og en gammel eplekasse skulle rekke til ca. 70 enfase- eller ca. 50 trefasestøpsel! Det er mulig at den passive holdningen produsentene viser skyldes at NEMKO vil ha et ord med i laget, vedr. godkjenning, og såvidt jeg ser, er den eneste ulempen med støpslet at det ikke er tvangsstyring på jordledningen, man vet med andre ord aldri hvor den havner, noe som har resultert i enormt mye feilsøking på elektriske anlegg for oss montører.

Måtte bare flere bruke slike støpsel i disse dårlige tider!

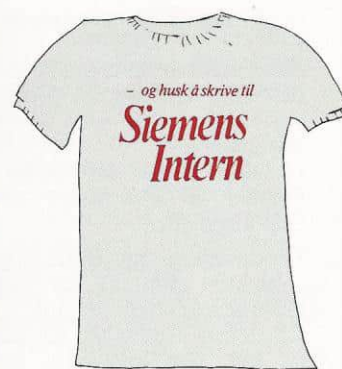
Øyvind Elvedal
Mont. S/T.

Bra med posthyller

Posthyller er en bra oppfinnelse, syns Terje Gustavson S/T. De sparer for mye unødig bæring!

Og nå har også fabrikkene i Trondheim gått til anskaffelse av posthyller. Og da gjelder det at de blir brukt! sier Terje. (Foto: Bjørn)

- og husk å skrive til Siemens Intern

T-skjorter med denne påskrift i sommergave til alle bidragsyttere til Siemens Intern.

Det skjer sikkert noe der du jobber som kan være av interesse for andre!

Send det til oss, eller gi oss tips!

Også Siemens må regne med etter loven om

Av Agnar

Den lenge annonserte loven om produktansvar er nå blitt en realitet, og mange spør seg hvilken betydning den har for Siemens A/S.

På dette spørsmålet kan det ikke gis et klart svar. Tiden vil vise det. Det vi imidlertid kan spå, er at loven i seg selv vil medføre at antall krav om erstatninger vil øke.

Bakgrunnen for at en lov om produktansvar nå er kommet, er hensynet til "tredje person" eller forbrukergruppene om man vil. Innen EF forelå allerede i 1985 et direktiv om produktansvar som nå er blitt lov i de fleste EF-land, eller vil bli det innen kort tid. Med få unntak er den norske loven lik EF-direktivet, men går på enkelte punkter lenger.

Det foreligger således enighet i store deler av vår verdensdel om at forbrukernes rettigheter i større grad måtte klarlegges gjennom en egen lov. I nær fremtid kommer også et nytt EF-direktiv om produkt-sikkerhet.

Innholdet i dette er foreløpig ikke kjent.

Ansvar på objektivt grunnlag

Loven gjelder (sitat):

"Det erstatningsansvar en produsent har for skade som voldes av produkt fremstilt eller satt i omsetning som ledd i hans yrke, ervervsvirksomhet eller dermed likestilt virksomhet".

Som ansvarlig produsent regnes her:

- den som tilvirker et produkt
- den som frembyr et produkt som sitt
- importør
- forhandlere når det byr på vanskeligheter å identifisere produsent eller importør.

Produsenten har erstatningsansvar på objektivt grunnlag, for skader som skyldes *defekt* i hans produkt.

En defekt foreligger når produktet ikke byr den *sikkerhet* som "en bruker eller allmenheten med rimelighet kunne forvente". Det tales i loven derfor om *sikkerhetsmangel* i stedet for defekt.

Forventet sikkerhet knyttes til:

- selve produktet
- påregnelig bruk av produktet
- innholdet i informasjonen som gis i reklame, under presentasjon og markedsføring.

Sikkerhetsmangelen kan knyttes til alle slags produkter, ikke bare typiske forbrukerprodukter.

Loven omfatter skade på person eller ting, men ikke skade på selve produktet. Dette må dekkes av garantiansvaret. Heller ikke omfatter loven skade på ting som i det vesentlige blir nytt i ervervsøyemed.

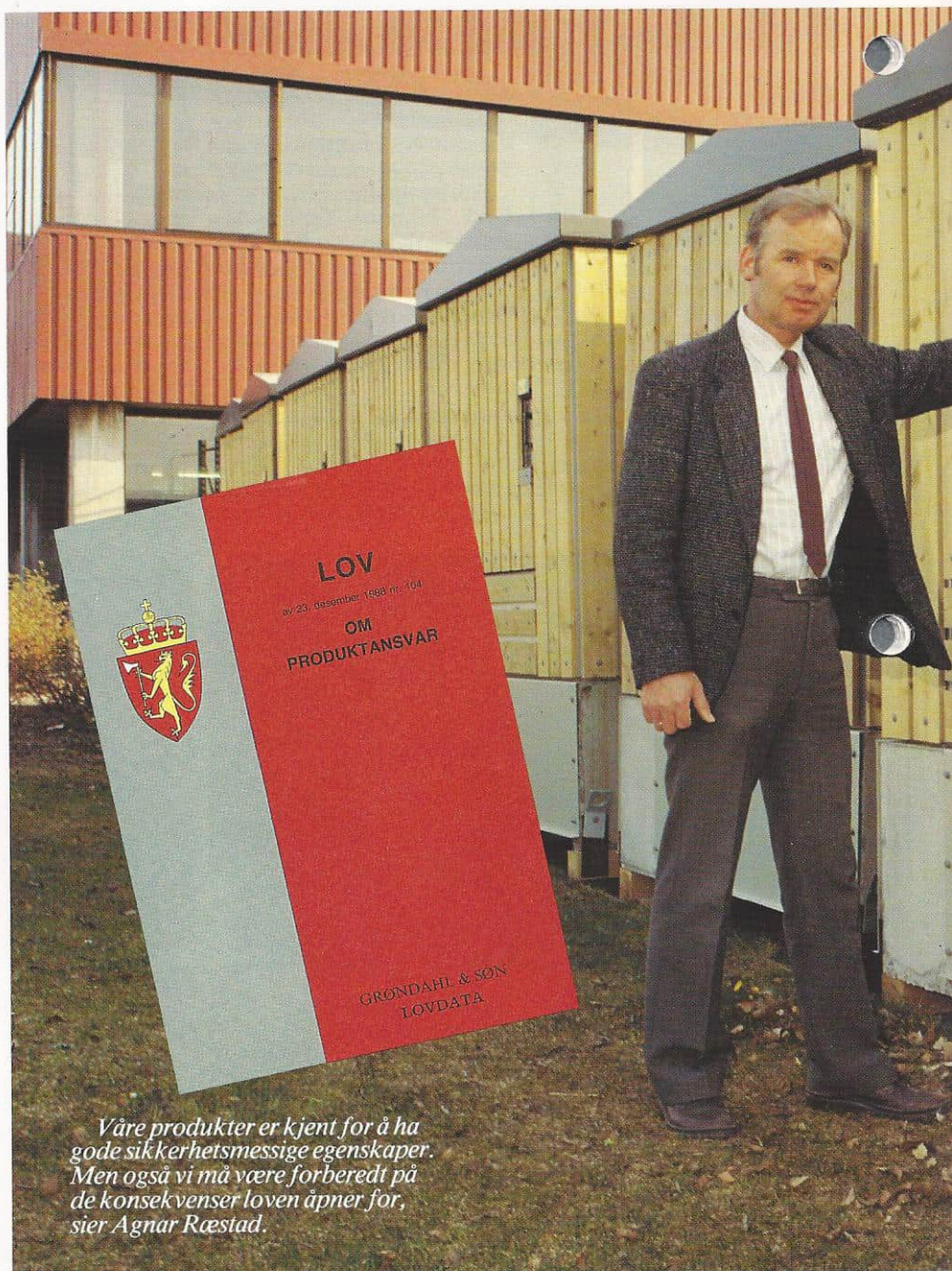
En produsent kan i prinsippet ikke fraskrive seg det erstatningsansvaret som dekkes av denne loven. Foreldelsesfristen er 20 år. Likevel foreldes kravet etter 10 år, dersom produsent-

en innen denne 10 års-fristen ikke var kjent med, eller kunne kjenne til den risikoen som forårsaket skaden.

Hvilken betydning har loven for Siemens' virksomhet?

På linje med andre produsenter/importører vil loven i aktuelle tilfeller også kunne tas i bruk mot Siemens.

Dens sterke tilknytning til forbrukergruppene taler i første rekke

Våre produkter er kjent for å ha gode sikkerhetsmessige egenskaper. Men også vi må være forberedt på de konsekvenser loven åpner for, sier Agnar Ræstad.

et øket antall erstatningskrav produktansvar

Ræstad, S/T

for vår virksomhet innen seksjonene Handel, Elmed og deler av I. Her hersker det ingen tvil om at skader på personer eller ting (hus og hjem) som skyldes funksjonsfeil eller andre sikkerhetsmangler kan resultere i krav om erstatning.

Når det gjelder andre deler av vår virksomhet, er denne hovedsakelig rettet mot andre næringsdrivende og produktene benyttes i ervervsøyemed.

Vi handler med likeverdige kontraktspartnere, og våre plikter og rettigheter reguleres gjennom kontrakt. Men loven kan allikevel komme til anvendelse.

Hvis et produkt ikke fungerer som forutsatt, dekkes dette som tidligere nevnt av garantiansvaret. Skyldes funksjonsfeilen en fjær som ryker under betjening, og fjæren treffer betjeningen i øyet, kan loven om produktansvar komme til anvendelse.

Hvis en transformatorboks "eksploderer" og skader forbigående, kan loven komme til anvendelse.

Hvis produktfeil fører til svikt i varsel- eller forriglingssystem og dette igjen fører til person eller tingskade, kan loven komme til anvendelse.

Regressmuligheter

Den skadelidte kan iflg. loven velge hvem i "kjeden", fra produsent til forhandler - eventuelt eier av produktet, han vil rette kravet mot. Mellom disse ligger regressmuligheter som imidlertid kan være regulert gjennom kontraktsformuleringer eller ved henvisning til standard leveringsbetingelser.

Forskjellen mellom tilstandene før og etter lovens ikrafttreden ligger i: nå produsentens objektive ansvar (ansvar uten skyld), mot tidligere hvor man prosederte på culpa-ansvar (ansvar pga. skyld).

Loven letter dermed adgangen til å bli tilkjent erstatning, ved at skyldsspørsmålet er satt til side.

Vi må derfor i Norge, som i andre land hvor tilsvarende lovgivning allerede har virket en stund, imøtesee en stigning i antall saker.

Vårt utgangspunkt er at vi hverken kan eller vil fraskrive oss et ansvar som rettmessig hører hjemme hos oss.

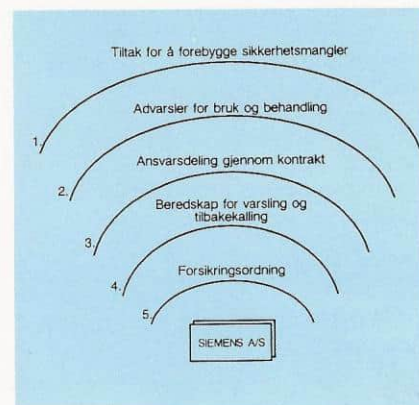
De tiltak vi setter i verk skal først og fremst forebygge og forhindre at våre produkter/systemer er beheftet med feil eller mangler. Vi må likevel i våre vurderinger forutsette hendelser av en slik art at krav gjøres gjeldende overfor oss.

Våre systemer må derfor:

- forsvare oss mot urettmessige krav
- begrense vårt økonomiske ansvar
- sørge for regressmuligheter når vi

forhandler eller benytter produkter, produsert eller importert av andre.

Nedenforstående figur illustrerer vår situasjon:

Hva har Siemens gjort?

Siemens har lenge arbeidet med produktansvar/sikkerhetsproblematikken, og forberedt seg på en lov som vi visste ville komme. En arbeidsgruppe ble nedsatt i 1980 og siden endret i 1984 og 1987. Det er sendt ut informativt og rettleidende stoff til nøkkelpersonell.

I mai 1987 kom den PaPs-håndboken (Produktansvar, Produktsikkerhet) som nå har gyldighet. Den forvaltes av Sentralavd. kvalitetssikring, er fordelt i ca. 120 eksemplarer, og inneholder informasjon om produktansvar/-sikkerhet, hvilke forholdsregler som skal tas og seksjons-/regionsvise tiltak dette resulterer i. Bokens innhold vil innen kort tid bli ajourført i henhold til lovens ikrafttreden.

Tiltakene som beskrives i håndboken må i likhet med kvalitetssikrende tiltak, innarbeides i arbeidsrutinene i alle relevante avdelinger.

Overfor Stamhaus har vi i tillegg et rapporterings-ansvar når det gjelder skader forårsaket av produkter/systemer fra moderfirmaet. At dette gjøres, og skriftlig, når en skade er inntruffet er en selvfølge. Men også nesten-ulykker skal rapporteres. Dette pålegget må vi også innarbeide i våre rutiner.

Vi ber her spesielt de som har ansvar for utarbeidelse og oppfølging av arbeidsrutiner, om å gjøre seg kjent med innholdet i PaPs-håndboken og å ta alle relevante hensyn.

Videre rettleidning kan gis av bl.a. Sentralavd. Kvalitetssikring.

Stipendier og økonomisk støtte for utdannelse i Siemens

Siemens har omfattende ordninger for videreutdanning, og mange benytter seg av dem.

Fra og med 1989 er det totale beløp for begge stipendieordningene doblet.

Målet er å øke størrelsen på det enkelte stipend!

Vi gjengir her de aktuelle retningslinjer for støtte til opplæring:

1. Økonomisk støtte over avdelingens opplæringsbudsjett.

All opplæring skal gjennomføres i henhold til en opplæringsplan.

* Bedriften dekker kostnadene til oppbygging og vedlikehold av nødvendig kompetanse i nåværende stilling.

Medarbeidere skal være fast ansatt i bedriften før slik støtte gis, såfremt opplæringen ikke er et ledd i vedkommendes introduksjonsplan.

* Det gis ikke lønnskompensasjon for kursdager som varer ut over normal arbeidstid. Slike dager regnes som 7,6 t. arbeidstid (7,5 t uten innarbeidsavtale).

* Bedriften dekker kostnader til nødvendig opplæring i forbindelse med planlagt overgang til annen stilling.

Ved planlagt overgang til annen avdeling, bør mottakende avdeling

bære deler av kostnadene etter nærmere avtale mellom avdelingene.

* For studier utenfor arbeidstid skal det inngås låneavtaler, hvis studiene er av betydning for nåværende eller fremtidig stilling i bedriften. Lånet nedskrives over 2 år. Kontrakt skrives og følges opp av opplæringsavdelingen.

2. Økonomisk støtte via stipendordningene

Bedriften har to stipendordninger. Søknadsfrist for begge ordningene er 31. august.

Søknad sendes til stipendutvalget via opplæringsavdelingene.

Stipend I

* Alle ansatte kan søke stipend til videreutdanning som helt eller delvis må finansieres av vedkommende selv. Det er ingen betingelse, men under ellers like forhold en fordel, at utdanningen har betydning for vedkommendes arbeid i firmaet.

* Alle ansatte og pensjonister kan søke stipend til kurs av personlig interesse og utvikling. Dessuten er det også adgang for stipendutvalget til å gi stipend til annen aktivitet, f.eks. studiereiser, kunstnerisk aktivitet eller annen hobbyvirksomhet.

* Barn av ansatte kan inntil fylte 18 år søke stipend til aktiviteter hvor de har vist spesielle evner eller interesser. Barns søknad fremmes gjennom den ansatte.

Søknad fremmes skriftlig på skjema 3223. Søkeren må begrunne hvordan han/hun venter å nyttiggjøre seg stipendiet. Hvor det er mulig, vedlegges uttalelser som bekrefter evne eller forutsetninger for det ønskede stipendium. Det må angis hvilket beløp det søkes om.

* Den som får stipend skal innen ett år gi en rapport til stipendutvalget om hvordan stipendiet er anvendt, og kan av utvalget bli bedt om å holde foredrag, demonstrasjon e.l.

Stipend II

* Alle medarbeidere som ønsker utdanning som tilsvarende minst 1 års heltidsstudium, og som har vært ansatt minst 3 år i bedriften, kan søke stipend. Søknad fremmes gjennom nærmeste overordnede på skjema 3223. Med søknaden skal følge bekreftelse fra skolen på at vedkomme er tatt opp som elev (alternativt dokumentere at studiene fortsetter).

* Stipend gis for ett år av gangen. Ny søknad må fremmes hvert år. Medarbeidere som tar et flerårig studium, kan søke stipend det antall år normalstudiet varer.

* Når utdanningen er avsluttet, plikter vedkommende å legge fram vitnemål, som bevis på at studiene er fullført.

Betingelser knyttet til stipend II.

Stipendbeløpet gis som et rente- og avdragsfritt lån, som nedskrives med et fast avtalt beløp pr. måned over maks. 3 år etter at studiene er avsluttet. Er mottakeren av stipendiet fortsatt ansatt hos oss når lånet er nedskrevet, slipper han-hun å betale noe tilbake.

Slutter medarbeideren i løpet av det 1. året etter at studiene er fullført, må hele beløpet tilbakebetales. Slutter medarbeideren i løpet av 2. året etter at studiet er fullført, må 2/3 av beløpet tilbakebetales. Slutter medarbeideren i løpet av det 3. året etter at studiet er fullført, må 1/3 av beløpet tilbakebetales.

3. Permisjon

* Søknad om permisjon uten lønn fra medarbeidere som ønsker å ta en lengre utdanning (f.eks. ingeniørhøgskole) vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle. Søknad fremmes

gjennom nærmeste overordnede til personalavdelingen.

* Det gis fri med lønn for å avlegge eksamen hvis bedriften har gitt økonomisk støtte til utdanningen.

Øvrig fravær i forbindelse med eksamen skjer mot innarbeiding time mot time eller ved ulønnet permisjon.

Stipendmottakerne må være oppmerksomme på at stipendiene helt eller delvis kan bli skattlagt som inntekt etter de regler som gjelder til enhver tid.

Utdannelse mens du jobber: *Jobben motiverer til å lese, lesingen til å jobbe*

Tekst og foto:
Hans-Kr. Jensen, S/B

Stadig flere velger å ta utdanning mens de jobber – enten for å utvikle kompetansen i nåværende jobb, eller for å kvalifisere seg for andre stillinger. Det å ta utdanning på fritiden og samtidig være i full jobb, er utvilsomt krevende, særlig hvis man har familie og hus å ta seg av i tillegg. En som har valgt å ta sin utdanning på fritiden er Per Læg Reid, leder for Regnskap og kontor-drift i S/B.

– Hvilken utdanning har du tatt på denne måten?

– Det begynte med at jeg tok innledende bedriftsøkonomi ved Norges Handelshøyskoles kursvirksomhet.

Deretter hoppet jeg over på Bedriftsøkonomisk Institutt, hvor jeg fullførte bedriftsøkonomistudiet på 2 1/2 år, dvs. at jeg tok 3-4 fag pr. semester. Studiet var fullført våren 1983. Etter noen "hvileår" har jeg nå gått igang med mellomfag ved NHH's kursvirksomhet, foreløpig i form av et fag i semestret. Jeg holder på med det andre av ialt 5 fag, og kan tenke meg å ta to fag kommende høstsemester slik at jeg kan være ferdig til neste sommer. Eventuelle videre studier vil jeg vurdere senere – jeg har liksom fått det "i blodet".

– Hvilke motiver har du hatt for å ta denne utdannelsen?

– BI tok jeg for å kvalifisere meg for andre stillinger i firmaet. Før dette studiet jobbet jeg med innkjøp. I forbindelse med at vi flyttet i nytt kontorbygg i Fyllingsdalen for 10 år siden, ble jeg tilbudt ansvaret for Kontor- og eiendomsdrift. Mens jeg holdt på med bedriftsøkonomistudiet fikk jeg så tilbud om å lede regnskapsavdelingen og puncheavdelingen (datidens EDB-avd.). Den utdannelsen jeg tar nå er for å videreutvikle meg rent faglig i min nåværende stilling.

– Hvorfor har du valgt å ta utdanning på denne måten?

– I og med at jeg har stiftet familie og anskaffet hus, har jeg verken råd eller anledning til å hoppe av og ta utdanning på heltid. En vesentlig fordel er dessuten at teorien som jeg tilegner meg hele tiden kan relateres til daglig virke – det er dermed lettere å se helheten og sammenhengen i det teoretiske stoffet. Det gir også en tosidig virkning: Jobben gjør det motiverende å lese, og lesingen gjør det motiverende å jobbe.

Denne måten å studere på har selvfølgelig også økonomiske fordeler fordi jeg slipper å låne penger.

– Det er vel noen ulemper også?

– Ja, jeg skal ikke stikke under stolen at det til tider har hatt innvirkning på familiesituasjonen. Særlig i den tiden jeg tok BI måtte jeg ofre både kino-besøk og søndagsturer med familien. De to barna var på det tidspunktet i alderen 6 til 10 år. Kona hadde deltidsjobb i den perioden, og når hun i tillegg måtte ta seg av det meste av hus og barn, er det klart at det var en belastning for henne. I perioder når jeg hadde mye å gjøre på jobben, ble ofte skolearbeidet nedprioritert. Da gikk gjerne både påskeferie og deler av sommerferie med til å ta igjen det tapte.

Per Læg Reid i Siemens Bergen "har det i blodet" når det gjelder studier på fritiden. "Med hus og familie har jeg rett og slett ikke anledning til å ta utdannelsen på heltid", sier Læg Reid, som ikke har tenkt å gi seg ennå.

– Hvilket utbytte har du hatt av utdannelsen?

– I tillegg til et godt faglig utbytte har utdannelsen virket stimulerende rent personlig, og begge deler har vært til god nytte i jobben. Jeg føler at bedriften har bakket meg godt opp, også gjennom økonomisk støtte. Jeg er av den klare formening at Siemens ser på opplæring, faglig og personlig utvikling av medarbeiderne som en investering – ikke som en kostnad alene.

– Vil du anbefale andre å ta utdanning på fritiden?

– Ja, absolutt! Man skal imidlertid være klar over at det krever selvdisciplin. Man må være innstilt på å ofre andre ting i perioder. Det er viktig å skape seg et godt arbeidsmønster, og man bør lage seg en tidsplan for lesingen og prøve å følge denne så godt som mulig. Men til slutt vil jeg si at det man får igjen i form av personlig stimulans og utvidet faglig horisont, gjør strevet umaken verdt, sier Per Læg Reid.

Faglig ansv.: Øivind Larsen (BHT) og Rolf Eriksen (VT)

Bedriftshelsetjenesten og Vernetjenesten i Siemens A/S

Skal bedriftslegens rolle ved innskrenkninger og reduksjoner begrenses?

– Er du kastrert, dr. Larsen?

– Takk som spør, men jeg er fortsatt istand til å gjøre det som forventes av meg. Jeg går da selvsagt ut fra at du tenker på det nylig framsatte forslaget som grovt sett går ut på at bedriftsleger skal fratas retten til å sykmelde og å skrive uføretrygdsøknader.

Nettopp ordet kastrering har vært brukt i den opphetede debatten som har fulgt om denne beskjæringen av bedriftslegers virkeområde.

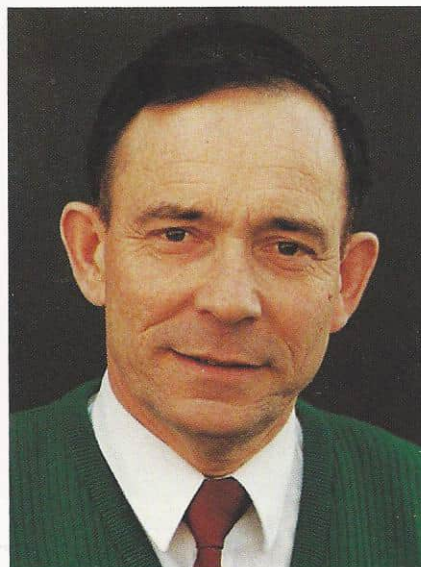
– Er forslaget så lammende?

– Hvis det blir vedtatt, betyr det at bedriftsleger, som er offentlig autorisert akkurat som alle andre leger, får fratatt en del av det denne autoriseringen innebærer. Derfor blir det nok bråk på prinsipielt grunnlag. Men forslaget er åpenbart dårlig gjennomtenkt. Svært mange leger rundt om i Norge er f.eks. samtidig bedriftslege i deltid og primærlege på stedet. Da blir det nokså uklart når bedriftslegen skal henvise til primærlegen.

– Det er vel bedriftslegens rolle ved innskrenkninger og personellreduksjoner som har ført til forslaget?

Trygdevesenet avgjør

– Om det er bare det, vet jeg ikke, men det er trolig riktig at legers befatning med trygding har vært et viktig moment. En alminnelig misforståelse består i å tro at legen ved sin utfylling av trygdeskjema avgjør hvorvidt en person skal få f.eks. uføretrygd eller ikke. Det er feil. Den som ønsker seg vurdert med hensyn til uføretrygd, søker selv til Trygdekontoret. Derfra oversendes saken til en lege, som skal attestere de medisinske forhold. Deretter er det trygdevesenet som avgjør. Ofte er det imidlertid bedriftslegen som er den lege som kjenner trygdesøkeren og hans funksjon i arbeidslivet best. Det virker derfor ulogisk at den medisinske bedømmelsen av arbeidsevnen skal forlanges foretatt av en lege som ikke har de samme forutsetninger for å kjenne arbeidet vedkommende har.

Ofte er det bedriftslegen som kjenner trygdesøkeren og hans arbeidssituasjon best, sier dr. Øivind Larsen, Siemens Oslo.

Det meste går greitt

– Har du personlig kommet i noe dilemma eller noen lojalitetskonflikt som bedriftslege i forbindelse med de innstramminger vi også har hatt her i Siemens?

– Nei, det meste går greitt uten at det er noen tvil eller rom for vilkårligheter. Husk at bedriftshelsetjenesten har god erfaring med dette. Attføringsordninger, langtidssykemeldinger og uføretrygdsaker forekommer ofte også hos oss.

– Mer enn før?

– Det er helt naturlig at det blir mer trygdesaker i forbindelse med omstruktureringer. Omstilling kan medføre endrede jobbkrav – også helsemessige, hvilket kan nødvendiggjøre en fornyet medisinsk vurdering. Vi forsøker selvsagt å attføre så langt det går, det vil si bidra til å finne annet egnet arbeid, men det er sjelden lett. Særlig kan det være vanskelig for den eldre garde.

– Er det vanskelig å få uførhetstrygd?

– Hvis du er mellom 16 og 67 og har fått varig nedsatt arbeidsevne med minst halvparten på grunn av sykdom, skade eller lyte, kan du få trygd. Er årsaken yrkesskade eller yrkessykdom, kan uførepensjon gis ved uføregrader fra og med 15%. Men behandling og attføring må forsøkes først.

Særbestemmelser

– Men hva med dem som bare ikke orker mer?

– I Trygdeloven er det særbestemmelse for dem som har fylt 64 år. Da likestilles aldersvekkelse med sykdom, og uførepensjon kan tilstås uten at attføring er forsøkt. Men aldersvekkelse er vanskelig å vurdere objektivt, så der vil trygdesøkerens egen vurdering av situasjonen måtte veie tungt. I enkelte tilfelle må man ganske enkelt konstatere at klienten simpelthen er utslitt, uten at det egentlig er så mye medisinsk å sette fingeren på. Der har bedriftsleger en stor fordel framfor andre leger – de kjenner arbeidet og hvilke krav det setter til å henge med.

– Alt dette slipper du altså å bry deg med hvis de nye reglene for bedriftslegers rett til å skrive attester blir vedtatt?

– Jeg tror både bedriftene, trygdesøkerne og trygdevesenet vil tape på en slik nyordning, samtidig som nye oppgaver overføres til en på forhånd belastet primærhelsetjeneste. En uhyre meningsfylt del av bedriftshelsetjenestens innhold vil bli borte, der som politikkerne får det som de vil.

– Så da blir du likevel altså kastrert?

– Jeg er stort sett på bedriftslegekontoret hver torsdag. Da får du heller komme med trygdesaken din på fredag. De nye reglene kan neppe gjøre meg til mer enn deltidsevnukk!

Arbeidstilsynet i Oslo på Linderud-besøk: Fra venstre lege Randi Foss, vår verneleder Rolf Eriksen, sosionom Kari Hajum og inspektør Kjell Fiskerud.

Arbeidstilsynet tar for seg psykososiale faktorer

Direktoratet for arbeidstilsynet har prioritert arbeidet med psykososiale miljøfaktorer. Som en følge av dette har Siemens på Linderud i april måned hatt gjentatte besøk av Arbeidstilsynet i Oslo. Besøkene inngår i en rekke besøk hos større bedrifter med tanke på psykososiale miljøproblemer, og Arbeidstilsynet kommer til å utarbeide en rapport om sine erfaringer og vurderinger.

Arbeidstilsynet mener at bedriftene i sin alminnelighet er flinkere til å håndtere tradisjonelle fysiske arbeidsmiljøproblemer enn problemer som henger sammen med psykisk mistrivsel, utrygghet og kommunikasjons- og samarbeidsvansker. – Vi har ingen informasjon som tilsier at Siemens er bedre eller verre enn andre bedrifter i så måte, sier Arbeidstilsynet.

Besøket hos oss har omfattet ledere på forskjellige nivåer, verneombud, bedriftshelsetjeneste og verneleder, og et utvalg av arbeidstakere for å få svar på følgende spørsmål:

- Hva finnes av psykososiale miljøproblemer og hva slags sykdom har de ført til?
- Hvor godt kartlagt er de?
- Hvor godt er de ansattes problemer kjent for ledere med ansvar og myndighet til å treffe tiltak?

– På hvilken måte henger problemene slik folk opplever dem og slik de manifesterer seg i sykdom, sammen med organiseringen og ledelsen av arbeidet, kommunikasjons- og samarbeidsrutiner, opplæring og støtte i forbindelse med nødvendige omstillinger?

– Opplever de ansatte å bli tatt på alvor når de gir uttrykk for sine problemer?

Arbeidstilsynet gikk også inn på spørsmål om ansvar for å utføre tiltak i miljøet, arbeidstakernes innflytelse på arbeidsmiljøet, bedriftshelsetjenesten og verneleders arbeide og Arbeidstilsynets rolle i forhold til ledelse, verneombud og bedriftshelsetjenesten.

Kaffekokerne

– brannfare på Linderud

Kaffekokerne er en brannfare på Linderud, har Industriverkets forsikringsselskap fastslått etter en befaring på anlegget.

”I svært mange avdelinger har man sin egen kaffekoker som ofte står på, og de kan utgjøre en ganske stor branntrussel hvis man skulle glemme å slå dem av”, heter det i rapporten etter befaringen.

Det anbefales at kaffekokerne får et brannsikkert underlag, for eks. en ståplate.

Våre regler må følges!

Fra tid til annen har Vernetjenesten på Linderud registrert spørsmål i forbindelse med arbeider som fremmedfirmaer utfører på Linderud.

For ordens skyld informeres om at følgende sikkerhetsrutiner ble vedtatt i AMU/BU i S/O 25.06.1987:

”En stasjonær produksjonsvirksomhet eller annen virksomhet som gir i oppdrag til entreprenør, installasjonsfirma e.l. om å utføre arbeid innenfor virksomhetens område, vil måtte regnes som hovedbedrift, og har ansvaret for vern og sikkerhet innen sitt område.”

Rutiner i Siemens må være:

Firmaer som får oppdrag i bedriften må følge verne- og sikkerhetsregler for de arbeider som skal utføres. Personlig verneutstyr må brukes og bekledning bør være merket med firmaets navn.

Informasjon til arbeidstakeren gis av ansvarlig leder for oppdraget.

Bethoven og ultralyd

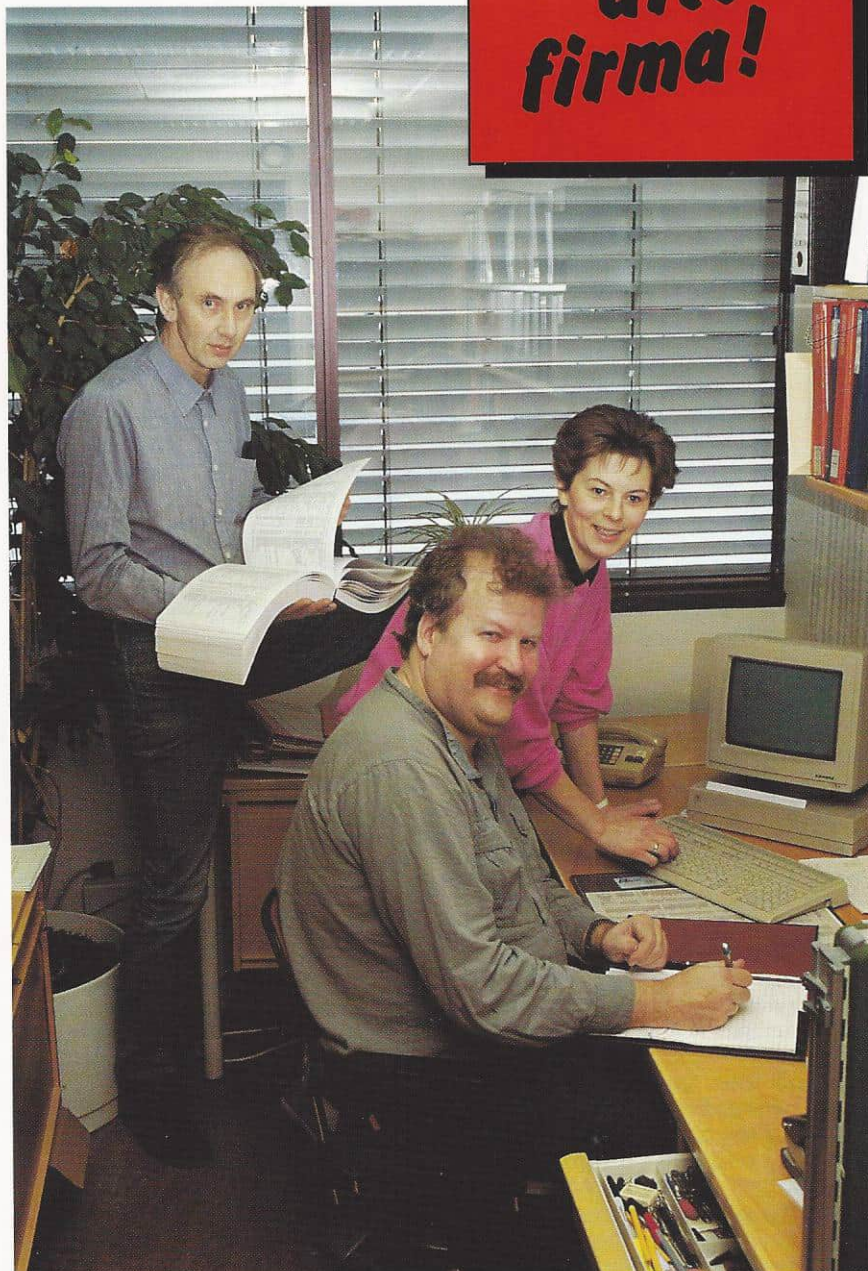
Dette er ikke begrep en assosierer med en serviceavdeling for kraftelektronikk og PLS-utstyr, men for serviceavdelingen i Trondheim er dette god latin. Bethoven er et sprengapparat for elektrisk tenn-ing av dynamittladninger, og ultralydgeneratorer benyttes av våre kunder i forbindelse med rensebad ved forkromming.

Avdelingen (SA) tar alle oppdrag hvor strøm og spenning er involvert (+ noen til) og virkeområdet strekker seg fra Svalbard i nord til Venezuela og India i sør og øst. 20 serviceingeniører og halve verden som arbeidsfelt medfører et ganske omfattende koordinerings- og tilretteleggingsarbeide. Dette forsøkes ivaretatt av service-sentralen som ledes av Bjørn Sundli. Til hjelp har han Liv Søberg og Knut Grav.

De fleste arbeidsoppdrag mottas av servicesentralen (SS) som er betjent hele døgnet på telefon 9569/9570 i tidsrommet 0700 - 1600 og på nr. 95 95 95 med automatisk telefonsvarer som henviser til hjemmевaktordningen ut over denne tiden. Ordrenr. tildeles, riktig person settes på jobben og arbeidsordre skrives ut. Ved utenlandsoppdrag er det spesielle forholdsregler. Det skal utstedes Carnet for alt som taes med ut av landet, helsekort og godkjenning må være i orden ved offshoreoppdrag. Dette er et av Bjørns mange spesialfelt. Reserve-deler skal ofte bestilles for levering i går. Fra Tyskland går dette som regel greit med leveringstid fra 20 timer og oppover. Bestillingene går for det meste pr. fax på nr. 95 95 11, mens leveringsterminer og flyfraktdata utveksles pr. telefon på flytende trøndertysk med fraulein Wolff u.a.

Liv holder styr på kurs, timelister og forsendelser/returer. SA holder 2-3 kurs pr. uke på Simatic og UPS/EX etc. Liv bestiller lokaler, kaffe og mat, skriver ut kursbevis og forsøker å holde orden på "rotekoppene".

Mobiltelefonkundene gikk tidligere direkte inn til verkstedplass og heftet bort montørene. For å få slutt på dette ble det montert ekspedisjonsluke for alle direkte henvendelser. Den noe tvilsomme fornøyelsen av å stoppe kundene, har Knut. Til luka kommer også alle de som ikke vet hvor de skal gå med umulige spørsmål, og de fleste går, godt fornøyd med svaret de får.

Nøkkelpersoner i serviceavdelingen Siemens Trondheim:
Foran Bjørn Sundli, bak ham Liv Søberg og til venstre Knut Grav.

Innføring av Servo (ordre/avregnings/personal-system for servicemiljøer) har ikke gått helt problemfritt, men med oppfinnsomhet og medfødt stahet løses problemene i tur og orden (med god hjelp av JØR).

Regionens 600-700 elektriske måleinstrumenter skal registeres, merkes og kalles inn til kontroll og kalibrering. Har du bruk for en Solomat til kontroll av inneklimate, en SMR-2 transientrecorder av merket W + W eller et annet av avdelingens ca. 250

instrumenter, ordnes dette uten problemer til en pris av 4 promille pr. dag av instrumentets verdi.

SS har dessuten sentralbordfunksjon med 12 linjer og forsøker å holde rede på hvor hver enkelt er til enhver tid.

Den økonomiske siden av saken er ivaretatt av Ruth Krangsås og Kristin Næss. De sitter dessuten beleilig til når samtlige telefonlinjer blinker og lyser på fredag ettermiddag og ingen er ledig, men oppdraget allikevel må utføres før helga.

Kåge

**Kjenn
ditt
firma!**

Telefonsystemer: Installasjonsavdelingen S/T går nye veier i markedsføringen

– Vi driver markedsføring på en u-siemensk måte, sier ingeniørene Romundstad og Iversen ved Installasjonavd. Trondheim.

– Utsendelse av tilbud og anbud er bare en liten del av den informasjonsmix vi bearbejder markedet med. Vi driver utstrakt kundeoppsøking, finner aktuelle løsninger på stedet kunden vil være tjent med nå og utvidelsesmuligheter for framtiden. Siden følger vi opp med priser, demonstrasjoner av utstyr, brosjyrer og nye besøk – til ordren er i havn.

Av Inger Kristensen

– Dørene er åpne, vi blir bra mottatt – det har tidligere Siemens-kontakter sørget for.

Bedriftsintern kommunikasjon

Vi kan også vise til våre lange tradisjoner som produsent og leverandør av telekommunikasjonsutstyr til Televerket og Forsvaret, og at Siemens er en av de største leverandører av telefonsystemer i Europa. Vi satser på å levere integrerte løsninger innen bedriftsintern kommunikasjon, telefon, intercomsystem og personsøkeranlegg.

Da Televerkets monopol ble opphevet 1.1.1988, ble det fritt fram for alle å montere teleutstyr. Siemens startet sommeren - 88, og har allerede levert telesentraler til en rekke bedrifter i Trøndelag. De fleste oppdragene er utskifting av gamle sentraler, men vi har også hatt en del ny-installasjoner. De største leveransen hittil er teleanlegg til Innherred Sykehus og Namdal sykehus på tilsammen 5 mill. Det siste er telefonsentralen ved Nidar Sjøkoladefabrikk i Trondheim til vel 1/2 mill. og med en kapasitet på 175 linjer.

OMNI – et Siemens produkt

Ved store anlegg benyttes OMNI systemet som blir produsert ved ATEA i Belgia, en 100% Siemens-eiet fabrikk. Dette er et pre i forhold til våre konkurrenter, som nesten uten unntak kjøper sine produkter fra andre.

OMNI er et fleksibelt, digitalt telefonsystem som kan bygges ut etter behov. Videre er OMNI utviklet for å kommunisere med de fleste tele- og datasystemer. OMNI kan om ønskelig bygges ut til 2048 linjer. Ved mindre anlegg brukes POET telefonsentraler, en liten japaneser som forhandles av Telescan A/S her i Norge. Denne er montert ved flere småbedrifter i Trondheim.

Vi driver utstrakt kundeoppsøking for å selge våre telefonsystemer, og dørene står åpne, sier Sverre Søyseth (foran), Jan Kåre Iversen (stående) og Tor Guttormsen i installasjonsavd., S/T.

Selvstendige servicemontører

Foruten Romundstad og Iversen, har avdelingen knyttet til seg to faste servicemontører Tor Guttormsen og Sverre Søyseth, begge med solid erfaring når det gjelder svakstrømsmontasje. – Vi er avhengig av dyktige montører som arbeider selvstendig, sier Romundstad. – Takket være deres dyktige måte å takle oppgavene på, har vi kommet vel i mål hos alle

kunder. Den praktiske utførelsen er minst like viktig som å bearbeide kunden i forkjøpsfasen.

Vi vil i framtiden satse på opplæring av flere montører som kan bistå avd. tele ved behov, og vi håper at vår aktive markedsføring vil øke salget på både store og små sentraler, sier de optimistiske ingeniørene.

Vi ser også store muligheter i å tilby rammeavtaler på flere sentraler til store konsern som bank, forsikring, militæret, everket osv.

Et apropos til alle våre kolleger; Gi oss tips dersom du vet om noen som trenger ny telefonsentral, eller fortell dem at Siemens kan telefoni.

Siemenstavle viser strøm-veiene!

Torsdag 26. januar var en historisk dag for norsk kraftforsyning. Da ble den nye kraftforsyningslinjen mellom Kobbelv og Vallfjord, like nord for Fauske, satt i drift. Det betyr at Norge for første gang vil være uavhengig av svensk linjenett for overføring av elektrisk kraft. Norge er dermed det siste land i Europa som får sin egen forsyningslinje gjennom fastlandet.

Siemens var med på å samle Norge til et kraftrike! Vi har hatt den tekniske bearbeidelsen og montasjen av Salten transformatorstasjon som er det siste ledd i kjeden for å gjøre Norge til ett kraftrike.

Helikopter ble brukt

Arbeidet startet høsten -88 og montasjeavd. S/T har hatt 2-4 montere der i hele vinter. Basmontør for anlegget har vært Olav Langseth. Den nye overføringslinjen fra Kobbelv er ca. 38 km og byggekostnadene er ca. 200 mill. kroner.

420kV-ledningen som forbinder Kobbelv kraftverk og Salten transformatorstasjon, går gjennom et uveisomt og vanskelig terreng. Til ledningen med i alt 97 master har det gått med 1500 tonn mastestål og transportmidlet som ble brukt var helikopter. Opptil tre helikopter var i drift samtidig. Overføringsveien til 132kV linjen sydover i dag er ca. 10 ganger mindre enn kapasiteten til 420kV linjen mellom Kobbelv og Salten, så derfor er vi nok fortsatt avhengig av svenske linjer til transport av strøm.

Første byggetrinn

Det er første byggetrinn av Salten transformatorstasjon som er ferdig. Store deler av dette anlegget er i provisorisk utførelse. Det svakeste leddet på nord-sør forbindelsen er linjen fra Salten ned til Svartisen. Det er først

når denne forbindelsen er rustet opp fra 132kV til 420kV at man har rikelig nok dimensjon for samkjøringen mellom Nord- og Sør-Norge. Andre byggetrinn er utsatt på ubestemt tid, da behovet i nærmeste framtid ikke gir grunnlag for slike investeringer, ifølge Statkraft.

Oversiktstavle

Fra Statkraft kom et ønske om en stor oversiktstavle med lyseffekter som i "populær-form" skulle fortelle litt om norsk el-forsyning. Denne skulle brukes ved åpning av den nye kraftlinjen

Tiden var kort så her måtte det jobbes raskt. Prosjektansvarlig ble Einar Røset MFA 10 og med seg fikk han Konrad Svec, Gunnar Nes og Kåre V. Strømsvåg ved Teknisk Avd. Simatic (PLS) ble funnet som et utmerket hjelpemiddel ved denne konstruksjonen.

Champagne og canapèer i friluft

Tirsdag 4. april var det stor fest inne i fjellskråningen i Straumvassbotn i Sørfold kommune. Gjester fra fjern og nær var invitert til den offisielle åp-

ning med trykknappseremoni. Statskraft's adm.dir. Gunnar Vatten var den første til å trykke på styreboksen ved siden av oversiktstavla, siden kom de i tur og orden og gav "melkrampa" lys. De siste fire kommandoene førte til fysiske bryterbevegelser i høyspent-aylegget like ved gjestene, noe som førte til mye bråk og leven.

Det var kaldt og overskyet under seremonien, så den stående buffeten med champagne og canapèer var nok en heller sur fornøyelse.

Senere på dagen ble det servert lunsj i Straumen Rådhus.

Populær lystavle

Etter åpningsseremonien har lystavla vært brukt på samfunnshuset i Straumen og ved Siso kraftverk under "åpent hus arrangement". I mai skal utstyret sendes til Statkrafts hovedkontor i Oslo, og senere er det tenkt at den kan benyttes ved messer og skoler for å "popularisere" Norsk elforsyning.

De Siemensregioner som vil, kan ringe E. Røset, S/T (9285) for å avtale lån/besøk.

Her skjer den siste koblingen, montør Olav Langseth, S/T.

Kunden er kongen – og arbeidsglede er viktig!

– Gjennom hele mitt yrkesaktive liv er jeg blitt oppdratt til –
og oppdratt meg selv til å være kundeorientert og serviceinnstilt.

For hvis vi tar målsettingen om å vise resultat på alvor,
da kan vi ikke gjøre noe annet.

Det er Oddvar Lie, Siemens i Trondheim, som sier dette.

Han har vært i firmaet i 22 år og ble pensjonist den 28. januar i år.

I ca. 6 år var han bokholder og ekspeditør i en sko- og klede-butikk, og i de neste 16 år var arbeidsgiveren A. Dahl & Co. i Trondheim. Lie jobbet som ekspeditør og produksjonsleder.

– Det å begynne i den elektriske bransjen var en stor overgang, sier han. Og i begynnelsen måtte han ta med seg tidsskrifter og brosjyrer hjem for å lære om produktene på lageret. At det fantes så mange forskjellige artikler der hadde han ikke drømt om. De måtte vite navnet for å finne frem på lageret. I dag går det på data-produktnummer og hylle nummer. Klart at det er mye enklere og mere rasjonelt.

Hovedoppgaven til Lie var vare-mottaket. Dermed kom han i direkte kontakt med mange ansatte, og det var mange hyggelige folk i de forskjellige avdelingene. De tre siste årene hadde Lie ansvaret for sentral-lageret på Tunga.

– Her fikk jeg mange nye kontakter – og da over hele landet. Det var en hyggelig tid.

Og han følte også at de var fornøyd med servicen.

– Så det var synd at sentrallager for gate- og parkbelysning ble flyttet – vi var kommet så godt i gang, sier han.

Arbeidsglede er viktig

Vi som kjenner Oddvar Lie vet at han er en ualminnelig real kar. Da han sluttet hos en av sine tidligere arbeidsgivere inneholdt attesten bl.a. følgende beskrivelse: Lie har en *sjelden arbeidsglede*.

– Jeg har alltid lagt ned stor iver og samvittighet i arbeidet. Jobben må utføres på en slik måte at samvittigheten er god når en går hjem. Da kommer arbeidsgleden.

Kunden er kongen

Lie er et prima eksempel på hvordan kundebehandling skal drives. Lie mener at målet er å få kunden positiv og i godt humør. Med Siemens sine gode produkter og topp service er det ingen tvil: Kunden kommer tilbake. Vær sikker!

Hilma

Samspill mellom stormaskin og PC

Av Tove Løhne

Sterkstrømfabrikken har fått sin RAMBO. Nå er ikke denne preget av svulmende muskler, men kreftene er det ingenting å si på.

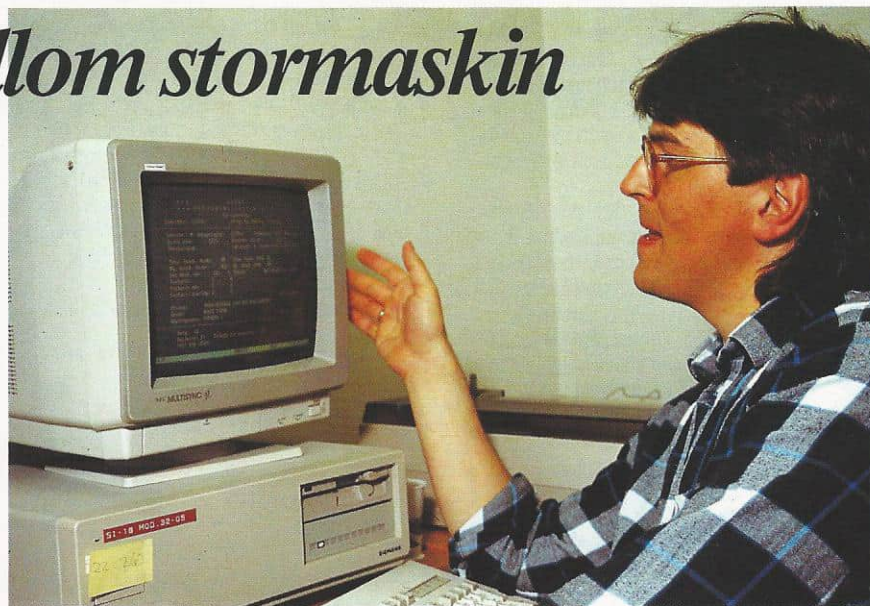
RAMBO står for Raskere Avregning Med Bedre Oppfølging og er et EDB-program for avregning.

Dataene registreres og lagres på stormaskin. På PC skrives avregnings- og følgeblad, samt bokholderibilag og statistikker. Dermed unngår man "å skyte spurver med kanoner", dvs. oppta kostbar stormaskinkapasitet med beregninger som kan foretaes på PC.

Programutviklingen har foregått i ORG/EDB S/T. Systemgruppen har skrevet programmet på stormaskin, mens Infosenteret har hatt ansvar for overførings- og PC-delen av RAMBO. Knut Berg er leder for prosjektet og avd.økonom på SFAB.

– Hva betyr innføringen av dette nye systemet for dere, Knut Berg?

– For det første får vi heretter løpende oversikt over uavregnet beholdning. Det nye systemet innebærer ellers flere fordeler for kunden.

Lesbarheten til avregningsbladene er mye bedre, nå er det bedre plass for tekst og bedre skriftkvalitet på internfakturaene. Det er tydelig avmerket om avregningen gjelder del- eller sluttavregning, fastpris- eller selvkostoppdrag. Tallene ved delavregning er akkumulerte, foruten at hver delavregning er nummerert. Med det nye systemet vil avregningen også foregå raskere.

Ny versjon av kommunikasjonssoftware HKW 9750

– Den eneste ulempen med RAMBO er at overføringen av dataene fra stormaskin til PC må startes manuelt. Dette vil imidlertid rette på seg når vi får den nye versjonen av PC-emulasjonen HKW 9750. Da kan overføringen av dataene startes automatisk fra PC-programmet. Systemet ble satt i drift fra 1.april -89. Det tar litt tid å komme skikkelig inn i et nytt system, men nå går RAMBO for fullt hos oss, avslutter Knut Berg.

Lei dere en tennishall, trimmere!

Hva gjør man når man føler at kondisjonen kunne vært noen hakk bedre, og behov for litt sosial kontakt med arbeidskolleger? - Jo man går ut og leier seg en tennishall og trimmer sammen!, sier Bjørn Aass som her troner over sine svakstrømtrimmere, (bildet).

Svakstrømmgjenget i 1277 og 1230 i S/T gikk sammen i oktober og leide Tennishallen i Trondheim en time i uken for et halvt år. Etter arbeidstid hver onsdag samles de, og under Bjørn Aass' kyndige ledelse trimmer de med forskjellige aktiviteter. Det spilles forskjellige typer ballspill, men hittil ser det ut til at Aerobic'en er det mest populære. Den ledes av en profesjonell instruktør, og hun får virkelig svetten til å renne.

- Totalt er vi ca. 30 i gruppen, og et oppmøte i snitt på 15-20 personer må sies å være veldig bra! Vi har lagt det opp som en vinteraktivitet og er interessen tilstede prøver vi kanskje til vinteren igjen, sier Bjørn Aass.

Interessen ser det ikke ut til å være noe i veien med, og formkurven er klart økende, mener noen. Og da får man vel god uttelling for pengene, - for alle utgiftene spleiser de på.

Gull og sølv til serviceavdelinga

2 gull og 1 sølv ble det på serviceavdelinga da de stabled på bena 3 lag til Siemenslagets årlige avdelingsstafett i S/T i Henriksåsen 28. februar.

- Vi satset på å vinne konkurransen med flest antall lag pr. avdeling - og der var vi klart best! Av 4 lag totalt, kom 3 lag fra service.

Resultat:

Klasse III

2 kvinner - 1 mann: SA II.lag
Per E. Wold, Kristin Næss, Hege Harbak.

Klasse II

1 kvinne - 2 menn: SA III.lag
J.S. Brede, Ruth Krangsås, Ketil Dalhaug SA I.lag Rita Steinshamn, Alf O. Valen, Terje Løkken.

Klasse I

3 menn: Tavlemontasjen
Arnt Grønning, Bjarne Svanem, Nils Nyhus.

Stafetten er et fint sosialt arrangement fra Siemenslaget, så vi oppfordrer flere avdelinger til å skjerpe sportsånden til neste år!
Ruth Krangsås og Kristin Næss.

En del av spinnesiden i avdelingsstafetten i Siemens Trondheim i Henriksåsen. Fra venstre: Hege A. Harbak, Ruth Krangsås, Rita Steinshamn og Kristin Næss.

Alle disse S'ene i Siemens! Skader på isete veier

Vi har store håp om å nå budsjettert resultat i år. Men for å klare det må vi stramme inn på kostnadene, og i avd. Sandnessjøen har portoutgiftene etterhvert blitt noe høye.

Vi vet ihvertfall om én medvirkende årsak: Feilsendt post!!! På tross av gjentatte forsøk på å få rettet opp i S/-noe (for undertegnede) innviklede oversikter/systemer over hvem som er rettmessig postmottaker, har dette ennå ikke lyktes oss. Vi får daglig post som skal til andre avdelinger, og da helst post med mottaker som begynner på S/S..., hva som står videre blir visstnok oversett. Andre avdelinger har det muligens likedan. Gjør noe, kjære medarbeidere. Spar oss for litt arbeid og kostnader, benytt 2 sek. lengre tid når f.eks. post sorteres. På denne måten kan vi kanskje alle være med på å redusere portoutgiftene. De er også viktige i disse innstramningstider.

Vi har til og med opplevd å få tilsendt datalister som ilpost! Nødvendigheten kan man vel stille et stort spørsmålstegn ved. En inntrengende bønn fra bl.a. oss i S/Sandnessjøen.

NOK

Riktig ord

Jeg har ved flere anledninger registrert at bruken av ordene permisjon og permittering stokkes i Siemens. Dette synes jeg vi må unngå. Permittering er et virkemiddel bedriften i enkelte tilfeller ser seg nødt til å ta i bruk for å redusere kostnadene. Permisjon – derimot – er noe en arbeidstaker søker om å få innvilget. Jeg håper SI for ettertiden vil være mer konsekvent i valg av riktig ord.

Anita Brækken, S/T

Hovedverneombudet viser til artikkel i Siemens Intern nr. 2, 1989. Som det fremgår av artikkelen er denne sakset fra en informasjon til verneombudene på Linderud, Østensjøveien, Rosenborggaten og Ensjø.

Vernetjenesten laget informasjonen etter div. henvendelser en av de få dager det var glatt vinteren 1988/1989. Vi ble da ringt opp og folk klaget over at det ikke var strødd tilstrekkelig. Vernetjenesten mener at alle må være oppmerksom på at vi selv også har et ansvar, og vi kan gjøre mange ting for å gå tryggere på glatt føre. Dette var foranledningen til våre verneombud og skulle være et hjelpemiddel i vernearbeidet – det var ingen "offisielle sikkerhetsregler ved Siemens".

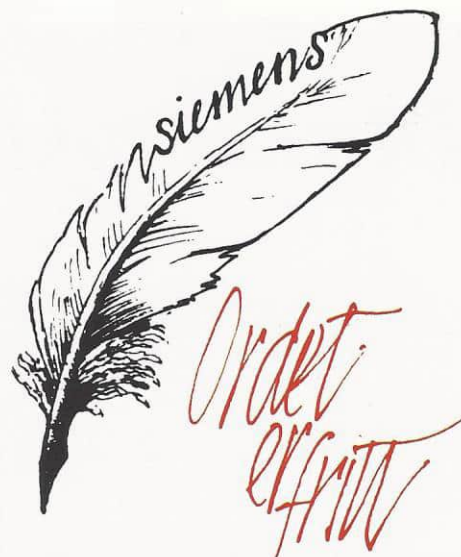
Det er videre interessant å legge merke til at mange av våre ansatte ennå ikke kan kjenne til "Prinsippskisse av normal saksbehandling i verne- og miljøsaker i Siemens A/S" – revidert og vedtatt mars 1987 i AMU/BU i Oslo.

Det ville være hyggelig om alle gjorde bruk av denne istedenfor å løpe til pressen.

Til sist vil jeg nevne at vi har registrert skader på Linderud (dette fremgår av skadestatistikken), forårsaket av isete veier. En skade var meget langvarig – ca. 3 måneders fravær og vedkommende blir aldri riktig bra. Fravær koster penger som alle vet.

Ellers tar Vernetjenesten saken med godt humør. Vår persienneinformasjon til de ansatte kom også i Dusterbundet, men i dag vet vi at den hadde noe for seg. Vinduene slipper mange kW i form av sollys inn i våre kontorer!

Hilsen Iris-Eveline Johansen

Ikke la folk fra bla' skrive solo om teknikk...

I omtalen av Hafjell alpinbakke (side 6) i siste nummer av Siemens Intern (nr. 2, 17 mars), fikk vi vite at lysstyrken (luminansen) var 100 lux.

Dette var en skikkelig sammenblanding av begreper og enheter. Lysstyrken har enheten Candela og forkortes Cd. Luminans måles i Cd/m² (Candela pr. m²). Belysningsstyrke måles i Lux.

Derfor, kjære Siemens Intern:

Ikke la folk fra bla' skrive solo om teknikk for da går det på en prikk slik det ikke skulle selv om spaltene ble fulle.

I "Intern" var helt fjern, skrev 100 lux lysstyrken var oppe på Hafjell, det var her det seg skar Lux er belysningsstyrke. Rett være rett i vårt yrke!

Johannes Ringen, S/O

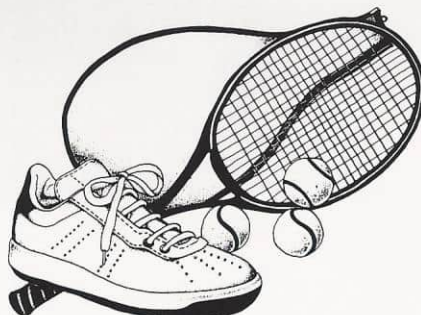
Tennis'en i Siemens Oslo

mangler både en Borg og en Lendl for å holde sin plass i 2. divisjon i bedriftsserien.

Men ellers er tennisspillere i alle kategorier velkomne til å disponere tennisbaner på Frogner utover sommersesongen.

Siemens har faste timer:
tirsdager kl. 15.00 – 17.00.
torsdager kl. 17.00 – 19.00.

Sett dere opp hos Espen, linje 3917.

Velkommen nyansatte

Håkon Jørund Bue,
Forsvarssystemer
Stein Kjetil Fredriksen,
Teknisk Avdeling/Kraft
Kjell Arne Furnes,
Elektronikkfabrikken
Vegard Horten,
Teknisk Avdeling/Offshore
Gunn Kristin Hovdal,
Seksjon Handel
Frode Haugen,
Kontortjenester
Yngve Halse, Kontortjenester
Hallfrid Granly,
Teknisk Avdeling/Industri II

Den destruktive fokusering lammer

For kort tid siden sendte en meg nærstående sterkt eksportorientert bedrift ut sitt kvartalsregnskap. I hovedsak positiv informasjon om en fin utvikling og et godt overskudd. Til tross for dette ga bedriften samtidig opplysning om at den av flere årsaker så seg nødt til å permittere 50 medarbeidere.

Mediafokuseringen var kanskje gitt på forhånd, men ikke mindre betegnende av den grunn. Media fra radio, tekst-TV via fagtidsskrifter til våre ledende dagsaviser valgte den negative fokusering: "Bedriften permitterer 50 ansatte." Hvor ble det av det positive ved informasjonen? Omtrent samtidig blåser televisjonen i beste sendetid liv i omtrent alle de mislykkede eksportfremstøt bedriften i Norge har gjort mot det forjettede amerikanske marked. Hvor ble det av de som har lyktes?

Slippe ansvar

Eksempelene er dessverre utallige og gir uttrykk for et alvorlig sykdomstegn ved vår norske folkementaltet. Mitt poeng er ikke at man skal ta lett på sine feil. Tvertimot finnes det ved nøyaktig analyse av disse mang en god lærdom å ta vare på. Det finnes imidlertid en klar grense mellom det å lære av sine feil og det i utide å fokusere på egne og andres mislykkede fremstøt. Bare ulykken blir stor nok, så fritar den jo oss alle fra ethvert ansvar for noe som helst. Er det det vi liker så godt? Det å slippe ansvaret for våre handlinger! Orker vi bare å bære det i medgang? En medgang forårsaket av egen kreativitet og klarsyn, mens årsakene til motgang alltid søkes hos andre. Helst kamuflert i noe så nøytralt og generelt som "rammebetingelser", og jo flere som havner i "ulykka" desto større trøst er det. Alle må jo forstå, at det ikke er "en selv" det er noe galt med, når det går galt med "alle".

Vi må slutte med den nasjonale uting å gjøre feilslåtte fremstøt til en folkeforlystelse og felles kjælegris. Det gjelder for alle enheter, små som store. I bedriften eller i landet. Vi har så meget å være stolte av i Norge, så meget vi har gjort godt og vi har de beste forutsetninger for å gjøre de ting bedre i fremtiden som vi har gjort mindre bra hittil. Rammebetingelsene – de så ofte utskjelte – har, ta og gi litt her og der, vært de samme i årtier. Men vi, medarbeiderne i bedriften

Av adm.dir. Hans Lødrup,
Tandberg Data A/S

Norge, den aller viktigste ingrediensen for å utrette noe verdifullt, har forandret oss – til det dårligere.

Vinnerinstinktet borte

Hvorfor? Fordi vi ikke som enhet var presset til å hevde oss i den skarpeste konkurranse. Vi mistet vinnerinstinktet. Resultatene i form av hus, leilighet, hytte, bil, båt, ferie etc. kom allikevel. Vi trodde vi var av verdensklasse fordi vi benyttet galt måleinstrument: vår lånefinansierte levestandard istedenfor den internasjonale konkurranse.

Tålmodigheten mangler ofte, det velsignede skippertaket dominerer. Vi mister så altfor lett de rette dimensjoner av øye, og vår vurderingsevne reduseres når motgang følger medgang. Motgangen blir vurdert som det endelige bevis på at vi har satset galt. Livet er ikke slik, ikke en bedrifts liv heller. Vi glemmer at giganter som IBM, ICL, Bull, Siemens og mange flere har brukt ikke 10 år, men flere av dem godt over 100 år på å nå dit de er idag. Selv i Norge har vi de beste eksempler på at ting krever tid og

består av – i tillegg til kreativitet og klarsyn – dag lagt på dag med hardt arbeid. Vi har Norsk Hydro, andre dominerende råvarebaserte bedrifter, vi har et velmentert shippingmiljø og en ny ryggrad i oljeeventyrets bedrifter. Men vi har ikke den samme industrielle erfaring når det gjelder produksjon av – la oss kalle det – ferdige produkter – det være seg til konsum eller til industriell benyttelse. Vi mangler den rett og slett, og er umodne på enkelte felter.

Må erkjenne alvoret

I motgangstider – som de vi i øyeblikket opplever – hjelper det ingenting å flykte i flokk inn i jantelovens jammerdal. Den eneste medisinen for bedriften Norge i dag er å erkjenne alvoret i en vanskelig situasjon, innse hovedårsaken og slutte å bruke kreftene på å finne skyldige, og sammen trekke vognen opp på veien igjen.

I slike situasjoner må diskusjoner ikke føres for diskusjonens skyld, det retoriske aspekt må vike og handling må ikke følge, men kort og godt erstatte ord. Små meningsforskjeller må ikke blåses opp, men dempes. Alvoret i situasjonen krever det og medarbeiderne i bedriften Norge forlanger det, også av de politiske aktører, ja kanskje nettopp derfra.

Kampen for fornyet vekst for Norge kan kun føres via enda hardere arbeid av hver enkelt, kombinert med reduserte krav. Uavhengig av organisasjonstilknytning. Det er kun ved merinnsats, større verdiskapning at vi igjen – når den bedrede lønnsomheten er oppnådd – kan bruke mer på oss selv som enkeltindivider.

Jeg nevnte verdiskapningen. Uten en økning av Industri-Norges bidrag og salg av våre produkter på det internasjonale marked fører ingen vei frem mot øket velstand. I dette syn føler jeg meg trygg på at jeg har denne leserkrets med meg. Denne innsikt er blant eksportører felles. La oss håpe at den omgående smitter over på det ganske folk. Denne ubetingede og av de fleste aksepterte norske avhengighet av det internasjonale marked, gjør at jeg avslutter med fritt å sitere Cato:

"Forøvrig mener jeg at vi omgående bør søke om norsk medlemskap i EF".

Det var jo egentlig det jeg hadde tenkt å si noe om! Det får bli en annen gang.

("Eksport Aktuell")

Siemens Intern

19. årgang. Utgitt av Informasjonsavdelingen, Siemens Oslo

Redaktør: Per Buer
Red. sekretær: Espen Nordhagen
Kontakt i Trondheim:
Inger Kristensen